

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Πτυχιακή/ Διπλωματική Εργασία

Τίτλος εργασίας

Ένα νεοκλασικό συγκρότημα στο κέντρο της Αθήνας

Συγγραφέας

Όνοματεπώνυμο: Μοίρα Ευτυχία

ΑΜ: 51917031

Επιβλέπων/ουσα: Μοίρα Μαρία

Αθήνα, Οκτώβριος 2022

UNIVERSITY OF WEST ATTICA
SCHOOL OF APPLIED ARTS
AND CULTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE

Diploma Thesis

Title

A neoclassic complex in the center of Athens

Student name and surname:

Moira Eftichia

Registration Number: 51917031

Supervisor name and surname:

Moira Maria

Athens, October 2022

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Τίτλος εργασίας

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής συμπεριλαμβανομένου και του Εισηγητή

Η πτυχιακή/διπλωματική εργασία εξετάστηκε επιτυχώς από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή:

Α/α	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Μοίρα Μαρία		
2	Φράγκου Διονυσία		
3	Μπαρκούτα Ιωάννα		

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Μοίρα Ευτυχία του Φωκίων, με αριθμό μητρώου 51917031, φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο/Η Δηλών/ούσα

Μοίρα Ευτυχία

ΘΕΜΑ: ΕΝΑ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022

Φοιτήτρια: Μοίρα Ευτυχία, ΑΜ: 51917031
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μοίρα Μαρία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ	
1.1 Η αρχιτεκτονική στον ελλαδικό χώρο τον 19ο αιώνα	4
1.2 Η Αθήνα-Πρωτεύουσα	4
1.3 Η αναγέννηση των πόλεων- Κοινωνικός και αρχιτεκτονικός μετασχηματισμός	7
1.4 Ο διαμεσολαβητικός ρόλος του κλασικισμού	8
1.5 Η αθηναϊκή κατοικία	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ	
2.1 Γενικές πληροφορίες	11
2.2 Θέση κτηρίου Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων -Θησείο- Ιστορική αναδρομή	13
2.3 Κεντρική ιδέα σχεδιασμού του κτηρίου	17
2.4 Μελέτη σχεδιασμού	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΒΑΛΑ	
3.1 Η ιστορία του κτηρίου	44
3.2 Η αναδιαμόρφωση του κτηρίου	45
Βιβλιογραφία	46

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια των προπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την ολοκλήρωση της Πτυχιακής Εργασίας.

Για τη συγγραφή της εργασίας πραγματοποιήθηκε εκτενής μελέτη σε βιβλία καθώς και σε επιστημονικά άρθρα σε περιοδικά. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν άρθρα δημοσιευμένα σε ηλεκτρονικές εφημερίδες και διαδικτυακούς ιστότοπους.

Η εργασία έχει θέμα ένα νεοκλασικό συγκρότημα στο Θησείο και το αντικείμενό της αναπτύσσεται γύρω από την μελέτη και σχεδιασμό του δώροφου νεοκλασικού κτηρίου του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων. Συγκεκριμένα, πραγματεύεται τον εκσυγχρονισμό του κτηρίου αυτού ως τουριστικό κατάλυμα βραχυχρόνιας μίσθωσης (Airbnb) στην περιοχή του Θησείου, μέσω του πρίσματος της πολιτιστικής κληρονομιάς και παίρνοντας υπόψη τον παράγοντα της εμπορικότητας της περιοχής.

Η εργασία δομείται σε τρία κεφάλαια. Στο 1ο Κεφάλαιο περιγράφεται αναλυτικά το αρχιτεκτονικό ρεύμα του νεοκλασικισμού στην Ευρώπη το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα. Αναλύονται η αρχιτεκτονική στον Ελλαδικό χώρο τον 19ο αιώνα, η Αθήνα ως πρωτεύουσα του Ελληνικού Κράτους, η αναγέννηση των πόλεων, ο διαμεσολαβητικός ρόλος του κλασικισμού και τέλος το παράδειγμα μίας αθηναϊκής κατοικίας. Στο 2ο Κεφάλαιο παρουσιάζεται το κτήριο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων και κάποιες γενικές πληροφορίες γι' αυτό. Πραγματοποιείται μια ιστορική αναδρομή της περιοχής του Θησείου όπου βρίσκεται το προαναφερόμενο κτήριο και αναλύεται η κεντρική ιδέα σχεδιασμού του κτηρίου από την γράφουσα την πτυχιακή εργασία. Τέλος, αναλύεται η πρόταση με την παρουσίαση σχεδιαστικών εκδοχών του ισογείου, του πρώτου και του δευτέρου ορόφου και την πλήρη τεκμηρίωση των στοχευμένων επιλογών (υλικά, χρώματα κλπ.). Στο 3ο Κεφάλαιο, αναφέρεται ένα παράδειγμα μελέτης και αναδιαμόρφωσης νεοκλασικού κτηρίου στην Καβάλα και αναλύεται η ιστορία αυτού.

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.1. Η αρχιτεκτονική στον ελλαδικό χώρο τον 19ο αιώνα

Ήδη από το 1815, οπότε ολοκληρώθηκε η Αγγλική κατοχή στα Επτάνησα με την κατάληψη της Κέρκυρας και αρχίζουν να κτίζονται τα πρώτα κτήρια σε νεοκλασικό ρυθμό. Τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα έργα εκτελέστηκαν όπως ήταν φυσικό στην ίδια την Κέρκυρα, πρωτεύουσα της Επτανήσου Πολιτείας. Είναι γνωστό ότι στην Κέρκυρα και επί Γαλλικής κατοχής, χτίστηκε και η πρώτη Σχολή Καλών Τεχνών ικανή να συγκριθεί με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές. Μετά τον πολύχρονο αγώνα, η χώρα βρίσκεται πυρπολημένη, κατεστραμμένη και λεηλατημένη. Η έκταση της φθοράς και των ερειπίων υπήρξε τρομακτική. Στο χάος αυτό, ο Καποδίστριας αναλαμβάνει το δύσκολο έργο να δημιουργήσει κράτος. Η περίοδος που διακυβέρνησε, αν και σύντομη, έχει βαρύνουσα σημασία για την πορεία της νεότερης ελληνικής αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας και διέπεται από πνεύμα λιτότητας και αυστηρότητας, διαφορετικό από αυτό που επικράτησε μετά την άφιξη του Όθωνα και των Βαυαρών. Ο ορθολογισμός και η επιδίωξη λειτουργικότητας χαρακτήριζαν το σχεδιασμό των νέων πόλεων. Η επίδραση των γαλλικών προτύπων, έτσι όπως αυτά συντάχθηκαν στα πρώτα χρόνια της Γαλλικής επανάστασης και στη συνέχεια της Πρώτης αυτοκρατορίας, είναι φανερή, αφού οι περισσότεροι από τους μηχανικούς είχαν γαλλική παιδεία. Σαφείς οδηγίες καθόριζαν το ύψος των οικοδομών, τα δομικά υλικά, τις τοιχοποιίες, που όφειλαν να είναι «ασφαλείς και στεραιαί», προσδιόριζαν την υποχρεωτική κατασκευή «αναγκαίου» με τους σχετικούς οχετούς, καπνοδόχους κτλ. Αναφέρεται επίσης με σαφήνεια ότι κάθε οικοδομή θα ελεγχόταν από τον πολιτικό μηχανικό. Ο έλεγχος αφορούσε θέματα στερεότητας και υγιεινής της κατασκευής, αλλά και ζητήματα μορφολογικά, όπως τη διαμόρφωση των όψεων και τη σχέση των όγκων.

Απόφοιτοι της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Βερολίνου, μαθητές του K.F. Schinkel και του W. Stier, είναι αυτοί που πρώτοι φέρνουν στη χώρα το πνεύμα του ελληνικού νεοκλασικισμού της βερολινέζικης σχολής, πνεύμα μέτρου και ισορροπίας αντίστοιχο με εκείνο της κλασικής ελληνικής αρχαιότητας.

1.2. Η Αθήνα-Πρωτεύουσα

Από τον Ιανουάριο του 1831, και αφού κοινοποιήθηκε στους αντιπροσώπους των τριών Μεγάλων Δυνάμεων η απάντηση της ελληνικής κυβέρνησης στο Πρωτόκολλο του Λονδίνου, οι Αθηναίοι αρχίζουν να εγκαταλείπουν την Αίγινα και τις άλλες περιοχές και να επιστρέφουν σταδιακά στην Αθήνα. Με το διάταγμα του 1834 η βασιλική καθέδρα (θρόνος) μετατίθεται την 1η Δεκεμβρίου από το Ναύπλιο στην Αθήνα. Έτσι, στην Αθήνα βρίσκονται αντιμέτωποι με μια ουσιαστική αναδημιουργία και έναν εξαρχής σχεδιασμό μιας νέας πόλης. Ήδη από τον χειμώνα του 1830, και πριν ακόμη ελευθερωθεί επίσημα η πόλη, είχε αρχίσει η επάνοδος των Αθηναίων και η ανοικοδόμηση αρχίζει και προχωρά σταδιακά.

Από το καλοκαίρι του 1831, ίσως και νωρίτερα, εγκαθίστανται στην Αθήνα οι αρχιτέκτονες Κλεάνθης και Schaubert έχοντας αναλάβει την αποτύπωση και την καταμέτρησή της, καθώς και τη σύνταξη νέου σχεδίου. Αγοράζουν από την οθωμανή Σαντέ Χανούκ μια μεγάλη διώροφη κατοικία στο Ριζόκαστρο. Στο κτίριο αυτό, φιλοξενήθηκαν και εργάστηκαν πολλοί από τους ξένους αρχιτέκτονες που επισκέφτηκαν την Αθήνα. Στους δυο αυτούς αρχιτέκτονες, θα πρέπει μάλλον να αποδοθούν και τα πρώτα πρώιμα νεοκλασικού ρυθμού κτήρια που κτίστηκαν στην πόλη, όπως το σχολείο των ιεραποστόλων King και Hill, η οικία Κοντόσταυλου στη θέση όπου σήμερα βρίσκεται η Παλαιά Βουλή κ.α. Οι δυο νεαροί αρχιτέκτονες σχεδιάζουν τη νέα πρωτεύουσα σαν μια νεοκλασική κηπούπολη, σύμφωνα με τις πολεοδομικές αρχές που επικρατούν για τις πόλεις του πρώιμου 19ου αιώνα: ένα ορθογώνιο ισοσκελές τρίγωνο με το ανάκτορο στην κορυφή της ορθής γωνίας και τρεις βασικούς άξονες-λεωφόρους να ξεκινούν ακτινωτά από αυτήν. Με επιδεξιότητα συνδυάζουν τους βασικούς αυτούς άξονες με τις παλιές αρχέγονες κατευθύνσεις και διασυνδέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις οπτικές φυγές, τη γεωμορφολογία, τον υπάρχοντα οικισμό.

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.2. Η Αθήνα-Πρωτεύουσα

Η επιλογή της Αθήνας ως πρωτεύουσας είχε απήχηση και έξω από τα στενά όρια της χώρας. Ανάμεσα στους ένθερμους υποστηρικτές αυτής της ιδέας ήταν ο βασιλιάς της Βαυαρίας Λουδοβίκος Α', πατέρας του Όθωνα. Η υποστήριξή του για την αναγέννηση της Αθήνας δεν εκδηλώθηκε μόνο δε ιδεολογικό επίπεδο, αλλά με άμεσες παρεμβάσεις που αφορούσαν την πολεοδομία, την αρχιτεκτονική των νέων κτηρίων και σε κάποιες περιπτώσεις την οικονομική ενίσχυση μεγάλης κλίμακας έργων. Ο Leo von Klenze (1784-1864), βασιλικός αρχιτέκτων και μυστικοσύμβουλος ήρθε το 1834 στην Αθήνα με εντολή του ηγεμόνα και εργοδότη του, και με βασικό σκοπό να προβεί σε αναθεώρηση του πολεοδομικού σχεδίου των Κλεάνθη και Schaubert, προκειμένου αυτό να υπερβεί τις δυσάρεστες συνθήκες που είχαν προκύψει κατά την εφαρμογή του. Ο Klenze, ο οποίος θεωρούνταν ένας από τους πιο σημαντικούς ευρωπαίους εκφραστές του ελληνικού κλασικισμού, προχώρησε σε γενικό περιορισμό των μεγεθών εκείνων που τα θεωρούσε υπερβολικά για τις μέτριες κατά εκείνον προοπτικές ανάπτυξης της Αθήνας. Προέβη επίσης σε μείωση των συμμετριών και γενικά των άκαμπτων γεωμετρικών διατάξεων του σχεδίου, καθώς πίστευε ότι δεν είχαν ουσιώδη σκοπιμότητα και κυρίως ότι δεν ανταποκρίνονταν ιστορικά στη συνθετική νοοτροπία των αρχαίων Ελλήνων.(σελ. 75) Παρόλα αυτά, παρά τις μετατροπές που επέφεραν στο αρχικό σχέδιο ο Klenze αρχικά και ο Gaertner στη συνέχεια, η πολεοδομική μορφή της σημερινής Αθήνας ακολούθησε σε γενικές γραμμές το αρχικό σχέδιο των Κλεάνθη και Schaubert.

Ο νεοκλασικισμός, το αρχιτεκτονικό ρεύμα που εκδηλώθηκε στην Ευρώπη το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα ως αντίδραση στις μορφολογικές υπερβολές του όψιμου μπαρόκ και του ροκοκό για να προσφέρει λύσει στο αδιέξοδο όπου είχε οδηγηθεί η αρχιτεκτονική, φθάνει στην Αθήνα.

Η επιλογή της Αθήνας ως πρωτεύουσας είχε απήχηση και έξω από τα στενά όρια της χώρας. Ανάμεσα στους ένθερμους υποστηρικτές αυτής της ιδέας ήταν ο βασιλιάς της Βαυαρίας Λουδοβίκος Α', πατέρας του Όθωνα. Η υποστήριξή του για την αναγέννηση της Αθήνας δεν εκδηλώθηκε μόνο δε ιδεολογικό επίπεδο, αλλά με άμεσες παρεμβάσεις που αφορούσαν την πολεοδομία, την αρχιτεκτονική των νέων κτηρίων και σε κάποιες περιπτώσεις την οικονομική ενίσχυση μεγάλης κλίμακας έργων. Ο Leo von Klenze (1784-1864), βασιλικός αρχιτέκτων και μυστικοσύμβουλος ήρθε το 1834 στην Αθήνα με εντολή του ηγεμόνα και εργοδότη του, και με βασικό σκοπό να προβεί σε αναθεώρηση του πολεοδομικού σχεδίου των Κλεάνθη και Schaubert, προκειμένου αυτό να υπερβεί τις δυσάρεστες συνθήκες που είχαν προκύψει κατά την εφαρμογή του. Ο Klenze, ο οποίος θεωρούνταν ένας από τους πιο σημαντικούς ευρωπαίους εκφραστές του ελληνικού κλασικισμού, προχώρησε σε γενικό περιορισμό των μεγεθών εκείνων που τα θεωρούσε υπερβολικά για τις μέτριες κατά εκείνον προοπτικές ανάπτυξης της Αθήνας. Προέβη επίσης σε μείωση των συμμετριών και γενικά των άκαμπτων γεωμετρικών διατάξεων του σχεδίου, καθώς πίστευε ότι δεν είχαν ουσιώδη σκοπιμότητα και κυρίως ότι δεν ανταποκρίνονταν ιστορικά στη συνθετική νοοτροπία των αρχαίων Ελλήνων.(σελ. 75) Παρόλα αυτά, παρά τις μετατροπές που επέφεραν στο αρχικό σχέδιο ο Klenze αρχικά και ο Gaertner στη συνέχεια, η πολεοδομική μορφή της σημερινής Αθήνας ακολούθησε σε γενικές γραμμές το αρχικό σχέδιο των Κλεάνθη και Schaubert.

Ο νεοκλασικισμός, το αρχιτεκτονικό ρεύμα που εκδηλώθηκε στην Ευρώπη το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα ως αντίδραση στις μορφολογικές υπερβολές του όψιμου μπαρόκ και του ροκοκό για να προσφέρει λύσει στο αδιέξοδο όπου είχε οδηγηθεί η αρχιτεκτονική, φθάνει στην Αθήνα.

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.2. Η Αθήνα-Πρωτεύουσα

Η εφαρμογή της πρώτης «δημόσιας» αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα κατά την αρχική φάση του ελεύθερου βίου της, δηλαδή στα χρόνια του Καποδίστρια, έγινε υπό όρους ιδιαίτερα δυσμενείς. Καθώς ήταν επόμενο, τα απολύτως αναγκαία για το πρόγραμμα της ανασυγκρότησης κτήρια διαπλάσθηκαν χωρίς ιδιαίτερα μορφολογικές απαιτήσεις και μέσα στο πνεύμα των άμεσων χρηστικών σκοπιμοτήτων της περιόδου εκείνης. Έτσι, έως την αρχή της δεκαετίας του 1830, τα οικοδομήματα αυτά δεν διέθεταν την πολυτέλεια να εκφραστούν μέσα από ένα ανώτερο αισθητικό πρότυπο, το οποίο να προβάλλει ένα διακεκριμένο ιδεολογικό περιεχόμενο. Αντίθετα, ήταν οικοδομήματα απλά, ώστε η μορφή τους να αποδίδει ένα τόνο «ευταξίας» μέσα από κάποιους πρωταρχικούς κανόνες σύνθεσης. Το ύφος τους, διακριτικό και αξιόπιστο, ήταν απολύτως συμβατό με τη λειτουργικότητά τους. Στην καλύτερη περίπτωση η αισθητική τους είχε μια χροιά «κλασικίζουσα», όμως στην πραγματικότητα ο ρυθμός τους απηχούσε την πιο λιτή απόδοση των προτύπων της ιταλικής και της γαλλικής μεταρομαντικής σχολής.

Το γενικότερο πνεύμα του κλασικισμού, ιδιαίτερα της «ελληνικής αναβίωσης» του, και οι ιδεολογικές βάσεις που βοήθησαν στην εδραίωση και την κυριαρχία του στον δυτικό κόσμο, αποτελούν μεγάλο θέμα, με πολλές παραμέτρους και παραλλαγές. Το γεγονός ότι ακριβώς την περίοδο που το ιδεώδες του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού κυριαρχεί στους λαούς της Ευρώπης και της Αμερικής, ξεκινά και η Ελληνική Επανάσταση, σκορπίζει στην παγκόσμια κοινή γνώμη ενθουσιασμό και συγκίνηση. Το όραμα της αναβίωσης των αρχαίων κλασικών προτύπων τείνει να πραγματοποιηθεί. Μετά την ανακήρυξη της Αθήνας ως πρωτεύουσας, η πόλη μετατρέπεται σε τόπο προσκυνήματος αρχαιολόγων, αρχιτεκτόνων και καλλιτεχνών που επιζητούν, δίπλα στα αθάνατα ερείπια των κλασικών χρόνων, να αφήσουν ο καθένας το δικό του στίγμα.

Το 1835, δημοσιεύεται το διάταγμα «Περί υγιεινής και οικοδομών». Ακολουθούν δυο διατάγματα: «Περί εκτελέσεως του σχεδίου της πόλεως Αθηνών», στα έντεκα άρθρα του οποίου προσδιορίζονται οι βασικές πολεοδομικές προδιαγραφές της πρωτεύουσας και «Περί της διευθύνσεως των πολιτικών δημοσίων οικοδομών», τον Μάιο και τον Δεκέμβριο του 1836 αντίστοιχα. Στα 54 άρθρα του τελευταίου, αναλύονται με λεπτομέρεια όλα τα σχετικά με τα δημόσια κτήρια, τον προϋπολογισμό, το σχεδιασμό, την δημοπράτηση του έργου, την κατασκευή, τα υλικά, την επίβλεψη, την συντήρηση, την επισκευή κτλ. Με τα διατάγματα αυτά καθορίζεται πλέον με πληρότητα το νομοθετικό πλαίσιο της οικοδόμησης και της ανοικοδόμησης των ελληνικών πόλεων. Ένα επιτελείο από εκλεκτούς αρχιτέκτονες, γλύπτες και ζωγράφους στελέχωσε το ίδρυμα, που αποτέλεσε ουσιαστικά τον πρόδρομο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Εκτός από τον Zentner δίδαξαν σε αυτό και οι δανοί αδελφοί Chr. και Th. Hansen, ο γάλλος αρχιτέκτων Cl. Laurent, Οι γλύπτες Karl Heller, Raffaello Ceccoli και Chr. Siegel κ.α. Θεωρητικά, οι πρώτοι απόφοιτοι του «σχολείου» είναι αυτοί που έκτισαν τη νέα Αθήνα.

Τα Ανάκτορα (1836-1843) υπήρξαν το πρώτο έργο μνημειακής κλίμακας στη νέα πρωτεύουσα και εισήγαγαν το ύφος του επίσημου κλασικισμού στην αρχιτεκτονική της. Εξίσου σημαντικό είναι ότι κατά την κατασκευή τους αποτέλεσαν πραγματικό σχολείο εκμάθησης των δόκιμων οικοδομικών τεχνών για τους Έλληνες μαστόρους. Ειδικά οι μαρμαρογλύπτες για πρώτη φορά λάξευαν ξανά τα αρχαία κομμάτια στην αυθεντική μορφή τους, καθώς φυσικά και για τους ολόσωμους κίονες και τους ρυθμολογημένους θριγκούς στα αρχαιοπρεπή προστώα του οικοδομήματος.

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.3. Η αναγέννηση των πόλεων- Κοινωνικός και αρχιτεκτονικός μετασχηματισμός

Γύρω από την πλατεία Ηρώων, την πλατεία Αυγερινού και την οδό Ερμού κτίζονται αξιόλογα σπίτια. Αρχικά γύρω στο 1840, οι τοίχοι τους είναι αδιάσπαστοι, τα παράθυρα στο επίπεδο της όψης (σκούρα ταμπλαδωτά ή με γρίλιες), εξώθυρες συνήθως με ημικυκλικό φεγγίτη. Μετά το 1850-1860, δημιουργούνται συμμετρικές συνθέσεις όγκων, με προβολή του μεσαίου τμήματος της όψης, που στρέφεται ενίοτε με αέτωμα. Τα πλαίσια των θυρών και των παραθύρων είναι πλέον ρυθμολογημένα και συνηθίζονται τα μπαλκόνια με τα γλυπτά μαρμάρινα φουρούσια. (σελ. 110 εικόνες). Ο Πειραιάς, το πρώτο λιμάνι της χώρας, το 1834 ήταν σχεδόν έρημος. Το 1830 δεν υπάρχουν εκεί παρά δυο μικροί οικισμοί, ο ένα ς με τέσσερα σπίτια και τέσσερα αλώνια και ο δεύτερος με τέσσερα σπίτια και δύο αλώνια. Η ανάπτυξη της πρωτεύουσας απαιτεί την ταυτόχρονη εξέλιξη του Πειραιά. Έτσι, αποφασίζεται να κατοικηθεί η περιοχή που είχε εγκαταλειφθεί επί αιώνες. Οι Κλεάνθης και Schaubert αναλαμβάνουν τη μελέτη του πολεοδομικού σχεδίου με έναν εντελώς ελεύθερο χώρο. Όπως στην Αθήνα, διακρίνεται και εδώ με σαφήνεια η χάραξη ενός τριγώνου, οξυκόρυφου αυτή τη φορά, με διχοτόμο την οδό από την Αθήνα, που καταλήγει στο λιμένα του Κάνθαρου. Ομοιόθετα με τις δυο ίσες πλευρές αναπτύσσεται ένα ορθογώνιο σύστημα αξόνων με παράλληλους και κάθετους δρόμους.

Σε κάθε πόλη προβλέπονται οι κατάλληλοι χώροι για κοινόχρηστες και κοινωφελείς λειτουργίες με την παραχώρηση οικοπέδων και τη διάθεση τοπικών και εθνικών πόρων. Δημιουργούνται πάρκα, πλατείες εξωραϊστικού αλλά και λειτουργικού χαρακτήρα, για την τοποθέτηση διοικητικών κτηρίων, αγορών, ναών, σχολείων, νοσοκομείων και καθορίζεται η θέση των δημόσιων και κοινωφελών λειτουργιών και οικοδομών. Παράλληλα, προβλέπονται στοιχειώδη δίκτυα υποδομής και ρυθμίζεται η ρυμοτομία με την υποχρεωτική τήρηση της ευθυγραμμίας και στα παλαιότερα τμήματα της πόλης.

Αυτή η γεωμετρική προσαρμογή των χαράξεων δεν οφείλεται μόνο στην επιβολή του ορθολογικού σχεδιασμού, αλλά και σε μια νέα αντίληψη για τον εμπλουτισμό του αστικού χώρου με ενδιαφέρουσες προοπτικές, προς σημαίνοντα στοιχεία αναφοράς, κάτι που παλαιότερα ήταν σχεδόν αδιανόητο. Θεσπίζεται επίσης η αρτιότητα των οικοδομήσιμων οικοπέδων και οι πρώτοι κανονισμοί (ελάχιστο πρόσωπο, συντελεστές δόμησης και κάλυψης, κανόνες υγιεινής κ.λπ.), ενώ ταυτόχρονα δημιουργούνται υπηρεσίες ελέγχου των σχεδίων των οικοδομών και της υλοποίησής του. Φυσικά τα μέτρα αυτά συχνά καταστρατηγούνται είτε από τους πολίτες είτε από το ίδιο το κράτος, που δεν είναι πάντα σε θέση να τα εφαρμόσει, άλλοτε γιατί δεν έχει το κατάλληλο προσωπικό και άλλοτε γιατί δεν έχει τα απαιτούμενα ποσά που προϋποθέτουν οι απαραίτητες απαλλοτριώσεις. Έτσι, οι περισσότερες πόλεις ανοικοδομούνται και μετατρέπονται σταδιακά σε νεοκλασικά αστικά κέντρα.

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.4. Ο διαμεσολαβητικός ρόλος του κλασικισμού

Η αρχιτεκτονική των δημόσιων κτιρίων που σχεδιάζονται από αρχιτέκτονες, κρατικούς ή δημόσιους λειτουργούς, κατά κανόνα ακολουθεί και αυτή τις μορφολογικές και ρυθμολογικές απαιτήσεις του νεοκλασικισμού και είναι περισσότερο ή λιγότερο ποιοτική, ανάλογα με το ταλέντο και τις γνώσεις του δημιουργού της. Εκείνο όμως που είναι βέβαιο είναι ότι επηρεάζει άμεσα την αρχιτεκτονική των ιδιωτικών οικοδομών, οι οποίες είτε από πεποίθηση είτε από μίμηση ακολουθούν τον ίδιο ρυθμό. Και έγκειται στις προσωπικές ικανότητες του αρχιτέκτονα, του εργολάβου ή του αρχιμάστορα το τελικό αποτέλεσμα, που άλλοτε είναι αμιγές νεοκλασικό και άλλοτε συνδυασμός του νεοκλασικού με τις τοπικές τεχνικές και παραδόσεις. Έτσι το ρυθμικό σύστημα μετουσιώνεται σε ένα εύχρηστο και προσαρμοστικό λεξιλόγιο μορφών. Η εφαρμογή του μεταβάλλει το ανώνυμο κτίσμα σε «διακριτό» δημιούργημα, δηλαδή σε στοιχείο αναφοράς που με την παρουσία του συμβάλλει στον αισθητικό προσδιορισμό του δημόσιου χώρου.

Ακολουθώντας τις βασικές αρχές του ρυθμού, δηλαδή τις συμμετρίες ως προς άξονα, τριμερής διαίρεση της όψης σε βάση, ρυθμό και στέψη, τήρηση των αναλογιών πλάτους προς ύψος στα ανοίγματα, χρήση κλασικών μορφολογικών στοιχείων, φουρουσιών, γείσων, παραστάδων κτ., ήταν σχετικά εύκολο να σχεδιάσει κανείς απλές προσόψεις μονώροφων ή διώροφων κατοικιών. Πίσω από τις νεοκλασικές αυτές όψεις σε πολλές περιπτώσεις διατηρήθηκε μια μη «κλασική» εσωτερική κάτοψη που συνέχιζε την τοπική παράδοση. Προέκυψαν έτσι μια σειρά αστικά κέντρα μοναδικά στον ευρωπαϊκό χώρο, όπου η δογματική ρήση του ρυθμού περιορίστηκε ίσως σε κάποια δημόσια κτήρια, ενώ οι υπόλοιπες οικοδομές διατήρησαν μια διακριτικά μεταλλαγμένη τοπική αρχιτεκτονική. Στην Ελλάδα, ο νεοκλασικισμός αγκαλιάστηκε και αφομοιώθηκε τόσο από τους τεχνικές όσο και από τον λαό, που αναγνώρισε σε αυτόν το «ένδοξο αρχαίο παρελθόν». Δημιουργήθηκε έτσι «η ανάπτυξη ενός λαϊκού κλασικισμού, ενός ρυθμού σε πολύ μικρές διαστάσεις, πραγματικά ταπεινού, αφελούς, χαριτωμένου» (Μυλωνάς, 1984, σ.369-375). Δεν θα πρέπει όμως να λησμονηθεί ότι η γενική αυτή επικράτηση του νεοκλασικισμού συντέλεσε στο να διαγραφεί γρήγορα, η τοπική μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική των πόλεων, η οποία διασώθηκε ευτυχώς στις περιοχές που άργησαν να απελευθερωθούν από τον οθωμανικό ζυγό.

Το φαινόμενο επαναλήφθηκε με την καταστροφή μεγάλου αριθμού παραδοσιακών κτισμάτων στις πόλεις της Μακεδονίας, της Θράκης και της Θεσσαλίας. Στη συνέχεια, με τη σειρά τους παρόμοια τύχη είχαν και τα νεοκλασικά σε ολόκληρη την Ελλάδα, στο όνομα ενός εκσυγχρονισμού που βρήκε έδαφος στην έλλειψη καλλιέργειας και στις ωφελμιστικές τάσεις του Νεοέλληνα. Και πάλι αντίστοιχα, διασώθηκαν μόνο οι οικισμοί εκείνοι που είχαν στην ουσία εγκαταλειφθεί. Οι μικρές ή οι μεγαλύτερες πολιτείες που δημιουργήθηκαν δεν μπορούν να συγκριθούν ποιοτικά και αισθητικά με τις σύγχρονες πόλεις. Ίσως γιατί είναι πολύ ευκολότερο να σχεδιαστεί σωστά και να είναι αισθητικά καλό ένα μικρό νεοκλασικό κτίριο από ότι ένα μοντέρνο. Η έλλειψη, στα μοντέρνα κτίρια, των αυστηρών κανόνων και αρχών καθώς και η αφαίρεση των διακοσμητικών στοιχείων απαιτούν ταλαντούχο αρχιτέκτονα. Διότι τα μέσα για την «υπέρβαση προς το ωραίο» είναι σήμερα ιδιαίτερα αόριστα και ασαφή. Η διακόσμηση, και πολύ περισσότερο η ρυθμική της εκφορά έδωσαν κάποιους κώδικες επισήμανσης του αισθήματος του δημιουργού πάνω στο έργο του. Το αίσθημα αυτό προσδίδει στα άψυχα, τα πρακτικά και χρήσιμα, την εσωτερική έκφραση και πληρότητα του ωραίου. Οι μορφές και ο χώρος ανασυντάσσονται, στο μέτρο και τον κανόνα που επιβάλλει ο αστικός πολιτισμός. Ο κλασικισμός εφαρμόζεται συνειδητά από τους ανώνυμους χρήστες του, έτσι ώστε να απεικονίζει το αίσθημα της ολοκληρωμένης σχέσης τους με το δημόσιο περιβάλλον, που αποτελεί πλέον ουσιώδες στοιχείο «αναφοράς» στην πραγματικότητα της τρέχουσας κοινωνικής ζωής.

Για την Αθήνα, ο κλασικισμός είχε γύρω στο 1870, προσεγγίσει ήδη το στάδιο ακμής, καθώς τότε ήταν η εποχή της ανοικοδόμησης, ή είχαν αποπερατωθεί, τα πιο σημαντικά δημόσια κτήρια της. Εκείνο όμως που πρέπει να υπογραμμιστεί είναι ότι η έννοια της «ακμής», όσον αφορά τον αθηναϊκό κλασικισμό, δεν συμπίπτει με την αμιγή απόδοση του ρυθμικού συστήματος στο πνεύμα της μορφολογικής πειθάρχησής του στα αρχαία πρότυπα. Αντίθετα, η αυστηρότητα των μορφών, όπως για παράδειγμα την γνωρίσαμε πρώτα στο Ανάκτορο του Όθωνα, και στην εξέλιξη της αργότερα στο Αρσάκειο, μεταλλάσσεται σταδιακά και μέσα από τις τοπικές παραμέτρους σε ένα πιο προσαρμοστικό και γόνιμο καλλιτεχνικό σύνολο. Ήδη από τη δεκαετία 1860-1870, η υπόσταση του «κλασικού ύφους» φαίνεται να μετριάζεται, τουλάχιστον ως προς το δογματικό στοιχείο της, για να μετουσιωθεί προς ένα περισσότερο εύπλαστο και εκφραστικό περιεχόμενο.

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.5. Η αθηναϊκή κατοικία

Ακμαίο δημιούργημα των προοδευτικών και ανερχόμενων κοινωνικών τάξεων της πρωτεύουσας είναι το χαρακτηριστικό αθηναϊκό σπίτι του κλασικισμού. Γύρω στο 1865-70, έχει πλέον διαμορφωθεί σε μια αρχιτεκτονική οντότητα πλήρως προσαρμοσμένη στις συνθήκες της αστικής ζωής κατά την πρώτη περίοδο του Γεωργίου Α' και αποκτά πιο λειτουργική και όχι απόλυτα δεσμευόμενη με τη συμμετρία κάτοψη. Διώροφα ή και τριώροφα σπίτια περιλαμβάνουν πλέον οροφδιαμερίσματα με ανεξάρτητα κλιμακοστάσια. Οι αυλές και οι οργανικοί ημιυπαιθριοί χώροι συρρικνώνονται, και από την αστική εικόνα αρχίζουν να εξαφανίζονται οι πρασιές και οι ιδιωτικοί κήποι, ειδικά σε πυκνοκατοικημένες συνοικίες, όπως το Μεταξουργείο και η Νεάπολη.

Είναι γεγονός ότι η καλλιτεχνική παραγωγή που συνόδευε την οικοδόμηση, ακόμη και των πιο απλών αστικών σπιτιών, ήταν εκείνη την εποχή μια αυτοσυνειδησία των χρηστών αυτών των κατοικιών, και όχι από κάποια επιβεβλημένη πρακτική αναγκαιότητα. Χαρακτηριστικό είναι ότι δεν υπήρχε ένα είδος «ιεράρχησης» των καλλιτεχνικών ποιοτήτων. Φυσικά, οι αρχοντικές μονοκατοικίες ξεχώριζαν για τον πλούσιο διάκοσμό τους, για τα ακριβά υλικά εφαρμογής, και επιπλέον για τις ανέσεις του εσωτερικού τους. Παρόλα αυτά, και τα απλούστερα σπίτια ήταν σε όλες τις λεπτομέρειές τους άψογα μορφολογημένα, τόσο στην εξωτερική όσο και την εσωτερική τους συγκρότηση, καθώς είχαν εξώθυρες με ξυλόγλυπτα φύλλα που οδηγούσαν σε κομψά ξύλινα κλιμακοστάσια, ξεχωριστά για κάθε οροφδιαμέρισμα. Οι προθάλαμοι, έβγαζαν προς τα δωμάτια κάθε διαμερίσματος και εκείνα που έβλεπαν προς τον δρόμο χρησίμευαν για την υποδοχή των ξένων και επικοινωνούσαν μεταξύ τους με μεγάλες πολύφυλλες πόρτες. Το πιο βασικό ήταν, ότι οι επιφάνειες των τοίχων και των ταβανιών δεν ήταν απλώς υδροχρωματισμένες, αλλά καλύπτονταν με έγχρωμες διακοσμήσεις. Σχεδόν σε κάθε αστικό σπίτι υπήρχαν σπουδαίες για την ποιότητα της εφαρμογής τους οροφογραφίες. Τα θέματά τους ήταν κλασικά, πομπηϊανά, αναγεννησιακά και μανιεριστικά, δουλεμένα από εξειδικευμένους καλλιτέχνες, αρκετοί από τους οποίους ήταν ιταλικής καταγωγής.

Η τέχνη της διακοσμητικής ήταν στο Πολυτεχνείο της Αθήνας πρωτεύον μάθημα, ονομαζόμενο «κοσμηματογραφία». Αυτή η εφαρμοσμένη τέχνη, όπως και εκείνες του επίπλαστου διακόσμου, της μαρμαρογλυπτικής, της ξυλουργικής κ.α., είχαν φθάσει στην κορυφή της εξέλιξής τους. Αλλά και η ίδια η οικοδομική έκανε σημαντικές προόδους, όταν παράλληλα με τις παραδοσιακές μεθόδους της λίθινης τοιχοποιίας και των ξύλινων πατωμάτων, άρχισαν να χρησιμοποιούνται εξελιγμένες θολοδομίες και συναφείς μικτές κατασκευές με τη χρήση σιδηρών δοκών και διπλού Τ. Αυτές τις κατασκευές, που προφανώς επέδρασαν και στη μορφολογία του αστικού κτηρίου, τις επέβαλαν προοδευτικοί δημιουργοί αυτής της περιόδου που ήταν συγχρόνως και καθηγητές του Πολυτεχνείου, όπως ο Αν. Θεοφιλιάς, Ι. Κουμέλης, Ι. Λαζαρίμος, Ι. Σέχος και αργότερα, γύρω στο 1900, ο Ι. Κολλιινιάτης. (εικ.1,εικ.2)

Εικόνα 1, Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο Μπίρη Μάνου

Εικόνα 2, Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο Μπίρη Μάνου

1: ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ

1.5. Η αθηναϊκή κατοικία

Προς το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα, η «Παλαιά Ελλάδα», έτσι όπως έχει διαμορφωθεί μετά την άφιξη του βασιλιά Γεωργίου Α', έχει αρχίσει να καθορίζει τη μορφή της. Η Αθήνα είναι πλέον το κατεξοχήν πολιτικό, διοικητικό, πνευματικό, εμπορικό και καταναλωτικό κέντρο της χώρας. Παρότι η εθνική οικονομία παραμένει κατά βάση γεωργοκτηνοτροφική και ο πληθυσμός των πόλεων δεν ξεπερνά το ένα τέταρτο του συνόλου της χώρας, οι αστικοί τύποι κατοικίας διαδίδονται με ταχύτητα παντού. Μεγαλύτερα ή μικρότερα νεοκλασικά σπίτια, αυτά που συνηθίσαμε να αποκαλούμαι λαϊκά νεοκλασικά, συναντάμε τόσο στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα όσο και στα μικρότερα χωριά. Ειδικότερα για τους Έλληνες, ο νεοκλασικισμός δεν είναι απλώς και μόνο ένας αρχιτεκτονικός ρυθμός, αλλά ένας από τους τρόπους για να συνδεθούν άμεσα με την ελεύθερη πατρίδα και το αρχαίο παρελθόν και έτσι αποκτά ιδιαίτερη συμβολική σημασία. Χαρακτηριστικό άλλωστε είναι ότι τα πρώτα μεγάλα εκπαιδευτήρια ή ευαγή ιδρύματα, που κτίζονται με δωρεές πλούσιων ευεργετών, ακολουθούν τα περισσότερα μια νεοκλασική μορφολογία όχι μόνο τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα αλλά και μέχρι σχεδόν τον Μεσοπόλεμο, όταν η αντίστοιχη μορφολογία είχε πια οριστικά εγκαταλειφθεί στην Αθήνα και την «Παλαιά Ελλάδα».

Στη διάρκεια των πρώτων δεκαετιών του 20ου αιώνα, ολοκληρώνονται πλέον οι διαδικασίες συγκρότησης του νεοελληνικού κράτους. Τα Δωδεκάνησα μόνο παραμένουν υπό ξένη κατοχή μέχρι τα μέσα περίπου του αιώνα. Ο νεοκλασικισμός απλώνεται παντού, ως ο ρυθμός που συμβολίζει την ένωση, τις ρίζες, την αρχαία Ελλάδα. Η Αθήνα είναι πλέον το αδιαμφισβήτητο εθνικό κέντρο και η αισθητική της ακτινοβολεί τώρα προς τα έξω.

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

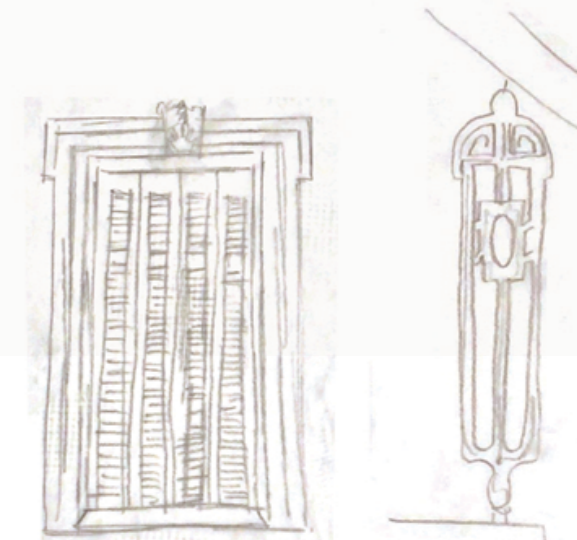
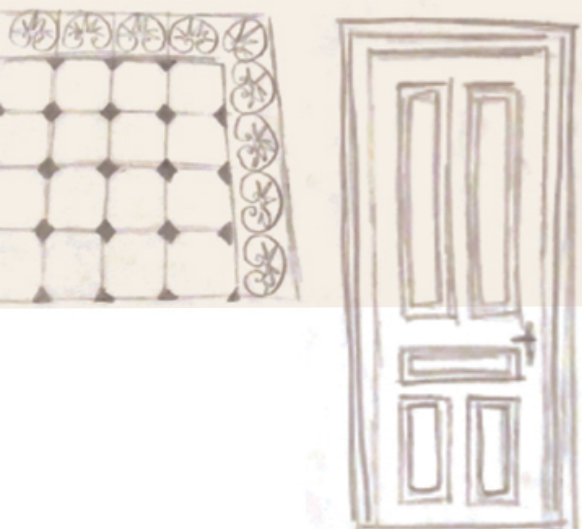
2.1 Γενικές πληροφορίες

Το κτήριο που στεγάζει τον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων (εικ.3), βρίσκεται στην οδό Ερμού 134-136, στην περιοχή Πετράλωνα-Θησείο της Αθήνας. Η πρόσβαση σε αυτό γίνεται μέσω της γραμμής Μ1 του ηλεκτρικού σταθμού από Κηφισιά προς Πειραιά. Σχεδιάστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα, μεταξύ της περιόδου 1900-1940 από αρχιτέκτονα που δεν γνωρίζουμε το όνομά του. Ο πρώτος ιδιοκτήτης του κτηρίου λέγεται ότι ήταν ο Βεντούρης, ο οποίος έμενε στον όροφο και χρησιμοποιούσε τα δωμάτια στο ισόγειο ως γραφεία και αποθήκες, ενώ ένα λιθόχτιστο τμήμα λέγεται ότι χρησίμευε ως υπόστεγο για άμαξες. Ο κάτω χώρος από τότε πέρασε από διάφορες λειτουργίες (κάποτε έγινε βενζινάδικο), ενώ ολόκληρο το κτήριο απαλλοτριώθηκε το 1980 με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών, Πολιτισμού και Επιστημών. Πριν πεζοδρομηθεί η Ερμού αποκαταστάθηκε, ανακατασκευάστηκε και παραχωρήθηκε στο Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων (ΣΕΑ). Σήμερα, εκεί στεγάζονται τα γραφεία (εργασιακοί χώροι) και ο ξενώνας του.

Σήμερα, το κτήριο φιλοξενεί δραστηριότητες, όπως θερινές προβολές στον κήπο, ημερίδες, διαλέξεις, συνέδρια, μουσικές εκδηλώσεις, φωτογραφικές εκθέσεις, εκθέσεις έργων διάφορων δημιουργών, πάρτι, μαθήματα Suibokan Karate, παραδοσιακούς χορούς, θεατρικό παιχνίδι, ξένες γλώσσες, λέσχη ανάγνωσης κ.λπ.

Ανεβαίνοντας στο κομψό διατηρητέο οικοδόμημα, συναντούμε δωμάτια που σε καλούν σ' ένα ταξίδι στο χρόνο και χρησιμοποιούνται ως αίθουσες χορού και άλλων μαθημάτων. Απ' τα πιο όμορφα μπαλκόνια του κέντρου, σημείο συναντήσεων και εκδηλώσεων των αρχαιολόγων, η Ακρόπολη και η παλιά Αθήνα που σου έρχεται στο μυαλό κοιτώντας την απέραντη θέα.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων είναι το μεγαλύτερο και αρχαιότερο επιστημονικό σωματείο του Υπουργείου Πολιτισμού. Μέλη του είναι οι μόνιμοι αρχαιολόγοι του Υπουργείου Πολιτισμού, οι οποίοι στελεχώνουν τις μονάδες της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, της αρχαιότερης του ελληνικού κράτους. Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων έχει διττό χαρακτήρα: Πρώτον, είναι επιστημονικός φορέας με βαρύνοντα θεσμικό ρόλο στον τομέα της προστασίας της αρχαιολογικής κληρονομιάς και δεύτερον, αποτελεί την συνδικαλιστική έκφραση των αρχαιολόγων του Υπουργείου Πολιτισμού. Ως θεσμικός παράγων έχει διαδραματίσει και ρόλο στη διαμόρφωση του νομικού πλαισίου προστασίας, δηλαδή στην αρχαιολογική νομοθεσία καθώς και στην διαμόρφωση και στον εκσυγχρονισμό της δομής της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Πολιτισμού. Ακόμη, παρεμβαίνει σε διεθνές επίπεδο για ζητήματα προστασίας των αρχαιοτήτων. Ως συλλογικός φορέας έχει διοργανώσει πλήθος συνεδρίων, εκθέσεων, διαλέξεων και επιστημονικών συναντήσεων. Στόχος των δράσεων αυτών είναι η προβολή του έργου της προστασίας των μνημείων που συντελείται από την Αρχαιολογική Υπηρεσία, αλλά και η επεξεργασία ολοκληρωμένων θέσεων για τα θεσμικά ζητήματα της προστασίας. Μάχεται επί δεκαετίες για την μελέτη, προστασία και ανάδειξη της μνημειακής κληρονομιάς της Ελλάδας, ενώ όποτε χρειάστηκε, δεν παρέλειψε να υπερασπίσει με δυναμισμό και κινητοποιήσεις τις αρχαιότητες και το περιβάλλον τους. Παράλληλα, καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες, ώστε οι πολιτικές ολοκληρωμένης προστασίας να καταλήγουν στην απόδοση των μνημείων στους τελικούς δικαιούχους: στους πολίτες της Ελλάδας και του κόσμου.

Εικόνα 3, Φωτογραφία: Ιωάννα Αλεξοπούλου

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

2.2. Θέση κτηρίου Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων -Θησείο- Ιστορική αναδρομή

Το ανωτέρω κτήριο βρίσκεται σε μια από τις πιο σημαντικές περιοχές της Αθήνας, με μνήμες από την αρχαία και την σύγχρονη ελληνική ιστορία, στην περιοχή του Θησειού. Η περιοχή οριοθετείται μεταξύ της Ακροπόλεως και του λόφου του Φιλοπάππου. Συγκεκριμένα, βρίσκεται βορειοδυτικά της Ακρόπολης, μεταξύ της συνοικίας του Αστεροσκοπείου (νότια), των Πετραλώνων (νοτιοδυτικά), του Κεραμεικού (δυτικά), του Ψυρρή (βόρεια), ενώ ανατολικά το Θησείο συνορεύει με το Μοναστηράκι και την Αρχαία Αγορά της Αθήνας. Η συνοικία πήρε το όνομά της από τον κατά παράδοση ονομαζόμενο αρχαίο ναό που βρίσκεται στην κορυφή του «Αγοραίου Κολωνού» και καταλαμβάνει το δυτικό τέρμα της Αγοράς των Αθηνών των κλασικών χρόνων. Στην κορυφή του λόφου χτίστηκε το 449-444 π.Χ. ο ναός του Ηφαίστου ο οποίος διασώθηκε ολόκληρος ανά τους αιώνες απ' όλες τις καταστροφές και τις επιδρομές των Βαρβάρων. Είναι το γνωστό ως «Θησείον» το οποίο χαρακτηρίζεται ως το αρτιότερο απ' όλα τα αρχιτεκτονικά μνημεία, τα οποία σώθηκαν στην Ελλάδα και φέρει πάνω του τα ίχνη ολόκληρης σχεδόν της ιστορίας των Αθηνών όλων των περιόδων, από την περίοδο της κλασικής αρχαιότητας μέχρι και την περίοδο της απελευθέρωσης της Ελλάδας από τον Τουρκικό Ζυγό. Ο ναός αυτός κάποτε αποτελούσε τη χριστιανική εκκλησία του Αγίου Γεωργίου κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας έγινε λατινική εκκλησία όπου στα τέλη του 1806 ο Σατωβριάνδος που επισκέφτηκε την Αθήνα το βρήκε ως αποθήκη. Το 1835 έγινε αρχαιολογικό μουσείο και αργότερα αποθήκη αρχαιοτήτων. Ο λόφος αυτός πριν κτιστεί σ' αυτόν ο ναός ήταν ελεύθερος με σκοπό να έχουν οι πολίτες θέα προς την αγορά και την πλατεία της στην οποία γίνονταν διάφορες γιορτές όπως τα Παναθήναια. Στα Παναθήναια η πομπή περνούσε από την Αγορά για να πάει στην Ακρόπολη. Η πεζοδρομημένη οδός Ηρακλειδών στο Θησείο, είναι γεμάτη από σπουδαία αισθητικά νεοκλασικά κτίρια. Ένας σημαντικός αισθητικά χώρος υφίσταται σε ανακαινισμένο κτήριο του 1898, επί της οδού Ηρακλειδών και στο νούμερο 16, το Μουσείο Ηρακλειδών (Εικ.4)

Αρχικά, χτίστηκε ως κατοικία, ερήμωσε όπως πολλά νεοκλασικά στο πέρασμα του χρόνου, ανακαινίστηκε και σήμερα επαναχρησιμοποιείται για πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς. Το αρχιτεκτονικό αυτό στολίδι μάς πηγαίνει πίσω στα 1898, όταν η Αθήνα ήταν ακόμη μια αναπτυσσόμενη πόλη με χαμηλή δόμηση, κοντά στο ανθρώπινο μέτρο. Τα χρόνια άφησαν πάνω του τη σφραγίδα τους, το κτήριο κηρύχτηκε διατηρητέο τη δεκαετία του '80 και λίγο αργότερα ανακαινίστηκε από την αρχιτέκτονα Μαρία Κωτούλα-Παπαδοπούλου. Τα δύο ανεξάρτητα κτίρια που προϋπήρχαν ενώθηκαν σε ένα, δημιουργώντας ένα συγκρότημα περίπου 700 τ.μ. Το σύνολο είναι τόσο φροντισμένο, που μόνο τα γκρι και μαύρα πλακάκια στην είσοδο και κάποια τούβλα της αυλής προδίδουν την ηλικία του. Το πηγάδι θυμίζει εποχές όχι και τόσο παλιές, όταν το τρεχούμενο νερό δεν ήταν αυτονόητη υπόθεση. Ακόμη κι όταν υδροδοτήθηκε το σπίτι από την πόλη, οι ιδιοκτήτες συνέχισαν να το χρησιμοποιούν για να κρύνουν τα καρπούζια το καλοκαίρι, ενώ στον πυθμένα του υπάρχει ακόμη νερό. Θεωρείται πλέον ένα από τα αναγνωρίσιμα τοπόσημα της περιοχής, μιας και το εντυπωσιακό αυτό κτήριο στεγάζει έναν δυναμικό μουσειακό φορέα και είναι ένα διαδραστικό κέντρο εξοικείωσης με την επιστήμη. Τέθηκε σε λειτουργία το 2004, από το ζεύγος Άννα-Μπελίντα Φύρου. Τα εκθέματα του Μουσείου αντλούν την καταγωγή τους από την σύγχρονη ζωγραφική και γλυπτική, ενώ παράλληλα εκτίθενται και έργα του ολλανδού καλλιτέχνη Maurits Escher (1898-1972). Ακόμα, στο μουσείο λαμβάνουν χώρα και περιοδικές εκθέσεις.

Εικόνα 4, Πηγή: Museotek

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

2.2. Θέση κτηρίου Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων -Θησείο- Ιστορική αναδρομή

Ένα από τα ιστορικότερα στοιχεία της κοινωνικής ταυτότητας της πόλης, βρίσκεται επί της οδού Ηρακλειδών 66Α και Θεσσαλονίκης 19 στο Θησείο. Είναι το πολυθρύλητο και πρωτοπόρο πανελλαδικά, Πιλοποιείον Πουλουπούλου. Το κτίριο που έμεινε γνωστό ως «Πιλ – Πούλ» ανηγέρθη το 1896 και στέγασε το εργοστάσιο Πιλοποιίας του Ηλία Πουλόπουλου (1850-1930) ως και τα μέσα του 20ου αιώνα. Από το 1985, το κτίριο κηρύχτηκε διατηρητέο, ενώ το 1988 πέρασε στην ιδιοκτησία του Δήμου Αθηναίων. Το εργοστάσιο παρήγαγε καλοκαιρινούς και χειμερινούς πίλους και είχε στην γραμμή παραγωγής του εκατοντάδες εργάτες. Εξήγαγε μεγάλες ποσότητες καπέλων στο εξωτερικό και ήταν στην εποχή του η μεγαλύτερη μονάδα παραγωγής καπέλων στην Βαλκανική. Στα αλγεινά χρόνια του εμφυλίου πολέμου, το εργοστάσιο βρέθηκε στην δίνη συρράξεων. Φέρει ακόμα τα σημάδια από σφαίρες των αλήστου μνήμης Δεκεμβριανών. Στις μέρες μας στο εργοστάσιο φιλοξενείται το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων «Μελίνα Μερκούρη», που αποτελεί πολυχώρο ποικίλων εικαστικών και καλλιτεχνικών ευρύτερα γεγονότων. Ο πρώτος όροφος του κτιρίου είναι τιμητικά αφιερωμένος στην αείμνηστη Μελίνα Μερκούρη και σαυτόν εκτίθεται μόνιμη έκθεση υπό τον τίτλο «Οδοιπορικό της Αθήνας», που αντικατοπτρίζει όψεις από την κοινωνική και πολιτισμική ζωή της Αθήνας, κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Σ' αυτή την πολύπλευρη κοινωνικά έκθεση, μπορεί ο θεατής να απολαύσει μια γειτονιά της Αθήνας του μεσοπολέμου, με παντοπωλείο, φαρμακείο, καφενείο, τυπογραφείο, φωτογραφείο, κατάστημα νεωτερισμών, αλλά και τα ιστορικά χαμόσπιτα της εποχής. Παράλληλα στο κτίριο φιλοξενείται και ο Μουσείο του Θεάτρου Σκιών του Χαρίδημου. Αφότου απελευθερώθηκε η Αθήνα από τους Τούρκους, αυτοί αποχωρώντας πουλούσαν τα κτήματά τους, σε οικονομικούς παράγοντες της εποχής. Αρκετά από αυτά τα κτήματα δυτικά του Θησείου αγοράστηκαν τότε από τους πρέσβεις στην Αθήνα της Αυστρίας Γ. Γκρόπιους και της Ρωσίας Ι. Παπαρρηγόπουλο. Τα κτήματα ωστόσο δεν εντάχθηκαν στο σχέδιο πόλης της Αθήνας και οι αγοραστές προ της διαφαινομένης απαξίωσής τους, ζήτησαν από την κυβέρνηση να τα απαλλοτριώσει και να τους αποζημιώσει. Επακολούθησε μεγάλη δικαστική διαμάχη και τελικά το δημόσιο ικανοποίησε το αίτημα των αγοραστών, απαλλοτριώνοντας τα κτήματα.

Δεδομένου τότε ότι ο Βασιλικός Κήπος ανήκε στο Παλάτι και η Αθήνα στερούνταν δημοσίου κήπου, το 1862 με πρωτοβουλία του τότε Δημάρχου Γ. Σκούφου, παραχωρήθηκε από το δημόσιο τμήμα αυτών των κτημάτων απέναντι από το Θησείο, στον Δήμο και ο Δήμος δημιούργησε τον Κήπο του Θησείου ή «Περιβολάκι του Θησείου» όπως αποκαλείται, ή ακόμα «Κήπος του Λαού». Λαμβάνοντας υπόψη την λειψυδρία στην περιοχή, φυτεύτηκαν δένδρα ανθεκτικά στο λίγο νερό, όπως κυπαρίσσια, πεύκα κ.α. Στον Κήπο του Θησείου οι Αθηναίοι γιόρταζαν μεγαλόπρεπα το Πάσχα. Από το 1931 το πρόβλημα της λειψυδρίας αποκαταστάθηκε και έτσι ο κήπος εμπλουτίστηκε με καλλωπιστικά φυτά. Στον Κήπο του Θησείου υπάρχει ακόμα η «Στέρνα του Θησείου» στην οποία κάθε χρόνο λάμβανε χώρα των Φώτων ο αγιασμός των υδάτων. Στην στέρνα έκαναν τα πρώτα τους βήματα στο κολύμπι τα παιδιά της περιοχής, παρόλα αυτά, η στέρνα δεν υφίσταται πλέον. Ο χώρος της σημερινής Πλατείας του Θησείου, στα προεπαναστατικά χρόνια ήταν γεμάτος από Αλώνια, τα οποία και αποτυπώνονταν στο πρώτο σχέδιο των Αθηνών, των Κλεάνθη και Σάουμπερτ, ενώ το ίδιο όνομα «Αλώνια» έφερε και η ευρύτερη περιοχή γύρω από την Πλατεία. Κατά τα νεότερα χρόνια στην Πλατεία του Θησείου κάθε Δευτέρα, λάμβανε χώρα το αλογοπάζαρο. Σαυτό το παζάρι συνωστίζονταν όσοι ήθελαν να πουλήσουν ή να αγοράσουν άλογα και γαϊδούρια. Με το πέρας της οθωμανικής περιόδου, ο Αχμέτ Αγάς κατόρθωσε να επαυξήσει το νερό της βρύσης του Θησείου, για αυτό η βρύση πήρε το όνομά του, «Βρύση του Αχμέτ Αγά». Η Πλατεία του Θησείου στα πρώτα χρόνια από την απελευθέρωση από τους Τούρκους, αποτέλεσε κεντρικό σημείο αναψυχής και ξεκούρασης των Αθηναίων. Έτσι προτού καθιερωθεί στα χρόνια του Όθωνα, η Κυριακάτικη βόλτα στο Πεδίον του Άρεως και την Πατησίων, οι Αθηναίοι τις Κυριακές αφού πρωτίστως έκαναν την βόλτα τους στην οδό Αδριανού, κατέκλυζαν την Πλατεία του Θησείου.

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

2.2. Θέση κτηρίου Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων -Θησείο- Ιστορική αναδρομή

Σημαντική για την συνοικία του Θησειού, υπήρξε και η καλλιτεχνική κίνηση. Πολλοί κινηματογράφοι όπως και θέατρα στεγάζονταν ευρύτερα στην Πλατεία του Θησειού. Επί της Πλατείας υπήρχε το καφενείο του Πετσάλη και σε αυτό λειτουργούσε υπαίθριος βωβός κινηματογράφος. Στην πλατεία παράλληλα βρίσκονταν και ο κινηματογράφος «Ζέφυρος» που κατεδαφίστηκε λόγω των αρχαιολογικών ανασκαφών στην αγορά. Ακόμα, στην πλατεία υπήρχε και ο θερινός κινηματογράφος «Έντεν» με είσοδο από την πλατεία του Θησειού. Κάτοχός του υπήρξε ο μετέπειτα κινηματογραφικός κολοσσός Σπύρος Σκούρας της εταιρείας «Scuras films» στην Αμερική. Τέλος, στην πλατεία του Θησειού υπήρχε το θέατρο «Θησείο» που άνοιξε τις πύλες του από το 1876 και ανέβαζε παραστάσεις παντομίμας.

Ιστορικό ορόσημο για την περιοχή, ήταν το έτος 1869 κατά το οποίο κατασκευάστηκε ο σταθμός του Θησειού (Εικ.5). Ήταν το τέρμα της πρώτης ατμήλατης σιδηροδρομικής γραμμής που ένωσε την Αθήνα με τον Πειραιά. Η λειτουργία της ήταν πραγματική επανάσταση στις δημόσιες μεταφορές, αντίστοιχη με την κατασκευή του μετρό της Αθήνας, καθώς από την αρχαιότητα ως τότε οι μεταφορές ανθρώπων και φορτίων από και προς το λιμάνι γινόταν με άμαξες και ζώα. Το τεράστιο για τα μεγέθη της εποχής τεχνικό έργο έφερε σε πέρας η εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Αθηνών-Πειραιώς (ΣΑΠ)». Στις 17 Φεβρουαρίου 1869 γίνεται η πρώτη ιστορική δοκιμή της διαδρομής, ενώ δέκα μέρες αργότερα ακολουθούν τα εγκαίνια σε κλίμα πανηγυρικό. Η ατμομηχανή, με έξι βαγόνια που ήταν γεμάτα επισήμους, καλύπτει τη διαδρομή των οκτώ χιλιομέτρων από το Θησείο στον Πειραιά περίπου σε δεκαεννέα λεπτά και η Αθήνα μπαίνει σε μια νέα εποχή. Ακολούθησε η κατασκευή των σταθμών Μοναστηράκι και Ομόνοια, ενώ το δίκτυο ηλεκτροδοτήθηκε το 1904.

Τέλος, η οδός Ερμού, όπου βρίσκεται και το ενδιαφερόμενο κτίριο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (Εικ.6), είναι ένας αθηναϊκός δρόμος που αποτελεί την εφαρμογή μέρους μόνο ενός φιλόδοξου πολεοδομικού σχεδίου για μια πόλη άνετη και ευρύχωρη που μοιάζει ουτοπική, αλλά κάποτε είχε σχεδιαστεί «επί χάρτου». Ο Σταμάτης Κλεάνθης και ο Έντουαρτ Σάουμπερτ, ανέλαβαν την πολεοδομία της πόλης (δες κεφ.1).

Η πόλη που σχεδίασαν διέθετε όσα λείπουν από τη σύγχρονη ασφυχτικά δομημένη Αθήνα, πιο συγκεκριμένα, φαρδείς δρόμους (βουλεβάρια), ευρύχωρες πλατείες, ακόμη και αρχαιολογικά «πάρκα». Όμως το όραμα μιας Αθήνας που θύμιζε τις δυτικοευρωπαϊκές πρωτεύουσες δεν φαίνεται να συγκίνησε και τους κατοίκους της, οι οποίοι ξεσηκώθηκαν προκειμένου να μην απαλλοτριωθούν οι περιουσίες τους. Οι αντιδράσεις τους σε συνδυασμό με την επιτακτική ανάγκη στέγασης των δημόσιων υπηρεσιών και του αυξανόμενου πληθυσμού δημιούργησαν μια εκρηκτική κατάσταση. Επιστρατεύτηκε τότε από την Αντιβασιλεία που είχε εντωμεταξύ αναλάβει τα ηνία του κράτους ο διάσημος βαυαρός αρχιτέκτονας Λέοφον Κλέντσε. Εκείνος εισηγήθηκε μια πιο μετριοπαθή εκδοχή του αρχικού σχεδίου, έναν «κλειστό μονολιθικό οικισμό», διατηρώντας τις ίδιες χαράξεις στους δρόμους, χωρίς ευρύχωρες λεωφόρους και με περιορισμένες πλατείες. Ακολούθησαν αρκετές τροποποιήσεις, ωστόσο οι προτάσεις Κλέντσε καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό το πολεοδομικό σχέδιο της Αθήνας όπως τελικά εφαρμόστηκε στα μέσα του 19ου αιώνα. Από το αρχικό σχέδιο διατηρήθηκαν οι τρεις βασικοί οδικοί άξονες, κι έτσι η Ερμού ονομάστηκε «μεγάλος δρόμος» συγκρινόμενη με τα στενά δρομάκια του ιστορικού κέντρου.

Εικόνα 5, Πηγή: Wikipedia

Εικόνα 6, Πηγή: Scribd

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

2.3. Κεντρική ιδέα σχεδιασμού του κτηρίου

Το κτήριο, το οποίο αφορά η πτυχιακή, αυτό του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (κεφ. 2.1), είναι ένα νεοκλασικό διατηρητέο κτίριο στο Θησείο, μέσα στην καρδιά της Αθήνας, βορειοδυτικά της Ακρόπολης. Το κτήριο αυτό ανακαινίστηκε και δημιουργήθηκε ένα συγκρότημα που αποτελείται από τρία διαμερίσματα, ένα στο ισόγειο, και δυο στον πρώτο όροφο, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σαν Airbnb. Το κτήριο αποτελώντας αισθητική αναφορά στην νεοκλασική εποχή, έχει συνδυαστεί αρμονικά με μια σαφή σύγχρονη λειτουργικότητα.

Η κεντρική ιδέα της ανακαίνισης, ξεκίνησε από το σύμβολο που υπήρχε στο πάτωμα του υπάρχοντος κτηρίου και συγκεκριμένα από έναν συνδυασμό γεωμετρικών σχημάτων: ενός κύκλου, τεσσάρων ορθογωνίων παραλληλογράμμων και ενός τετραγώνου. Ειδικότερα, η ερμηνεία που δόθηκε στην επεξήγηση του συμβόλου αυτού από την συντάξασα πτυχιακή εργασία είναι η εξής: ο κύκλος συμβολίζει τον Σύλλογο των Ελλήνων Αρχαιολόγων, τα ορθογώνια παραλληλόγραμμα είναι η προστασία του Συλλόγου και το τετράγωνο είναι η αρχαιολογική κληρονομιά. Συγκεκριμένα, η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση εμπνεύστηκε από το γεγονός, ότι ο Σύλλογος των Ελλήνων Αρχαιολόγων προστατεύει την αρχαιολογική κληρονομιά της χώρας μας.

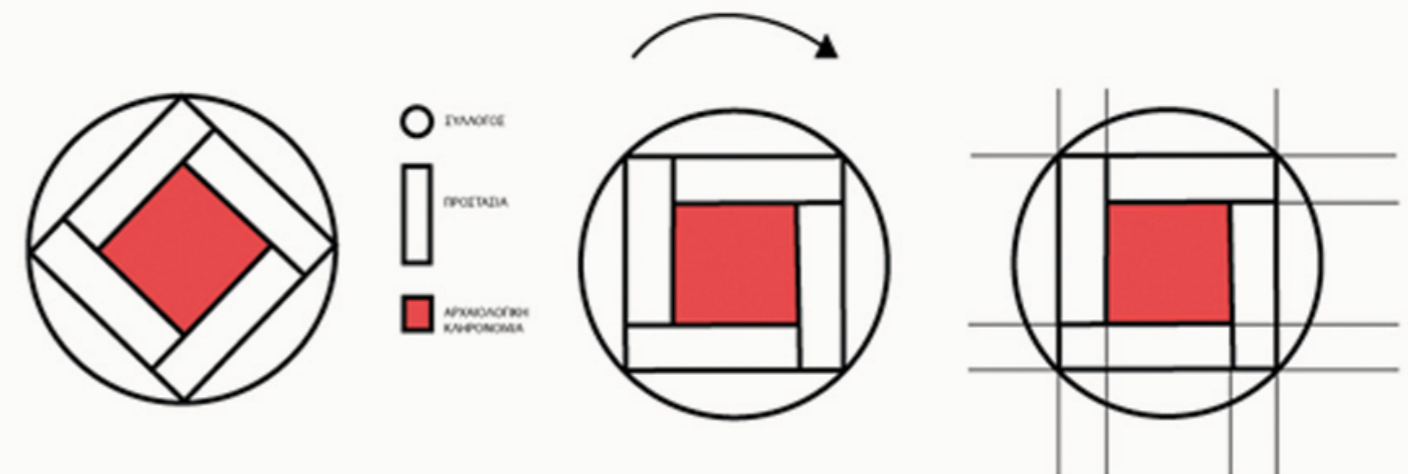
Αρχικά, περιστρέφοντας το σύμβολο του πατώματος προς τα δεξιά, προέκυψαν οι οριζόντιες και κάθετες γραμμές που εξελίχθηκαν σε συγκεκριμένες χαράξεις (Εικ.7). Στη συνέχεια, για να οριστούν οι θέσεις τοποθέτησης των επίπλων στον χώρο, σχεδιάστηκαν χαράξεις από τα υπάρχοντα ανοίγματα (πόρτες, παράθυρα) και διαγώνιες από την γειτονική οδό Μελιδόνη που βρίσκεται βόρεια του κτηρίου.

Ειδικότερα, το κτήριο αποτελείται από ισόγειο, πρώτο και δεύτερο όροφο. Το ισόγειο του διατηρητέου κτηρίου, περιλαμβάνει τον χώρο υποδοχής με τον απαραίτητο χώρο υγιεινής και ένα διαμέρισμα. Το ισόγειο περιλαμβάνει επίσης την κύρια είσοδο του κτηρίου και την εξωτερική αυλή, που χρησιμοποιείται για το σερβίρισμα του πρωινού. Το μαρμάρινο δάπεδο που προϋπήρχε στο κτήριο, διατηρήθηκε, αφού προηγουμένως τρίφτηκε και γυαλίστηκε. Τέλος, η εσωτερική επικοινωνία των τριών ορόφων γίνεται με μαρμάρινη εσωτερική κλίμακα.

Ο πρώτος όροφος του διατηρητέου κτηρίου περιλαμβάνει δύο ανεξάρτητα διαμερίσματα με τους απαραίτητους χώρους φιλοξενίας. Ανάμεσα στα δύο διαμερίσματα υπάρχει μικρό χολ που τα συνδέει. Το ξύλινο δάπεδο που προϋπήρχε διατηρήθηκε προκειμένου να προσφέρει ζεστασιά και άνεση στους επισκέπτες.

Ο δεύτερος όροφος περιλαμβάνει ένα αναψυκτήριο-μπαρ όπου οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να προμηθεύονται αναψυκτικά, καφέδες, ποτά, σνακ κ.λπ. Τέλος, υπάρχει ένα αίθριο με άνετους καναπέδες και τραπέζια, στο οποίο οι φιλοξενούμενοι μπορούν να απολαμβάνουν την θέα προς τη ν Ακρόπολη και να πίνουν το κοκτέιλ τους ή το γεύμα τους.

Σημειώνεται επίσης, ότι παρέμειναν ίδια τα ανοίγματα (πόρτες, παράθυρα) των όψεων, αφού ήταν ιδιαίτερος σημαντικά για την διατήρηση του νεοκλασικού ύφους του κτηρίου. Τέλος, τα χρώματα που χρησιμοποιήθηκαν είναι σε γήινες αποχρώσεις και εναρμονίζονται πλήρως με το περιβάλλον της περιοχής.

Εικόνα 7

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

MOODBOARD

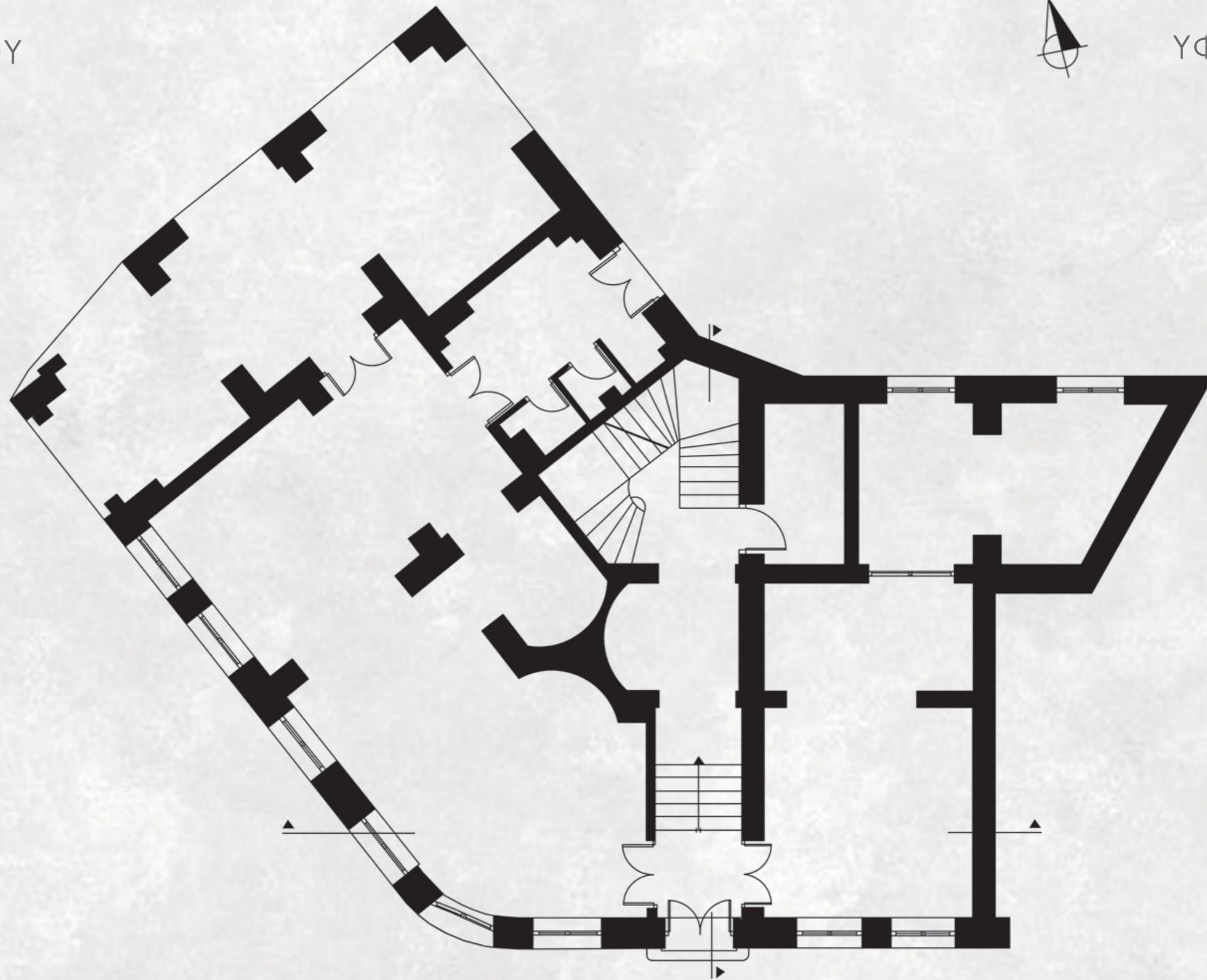

ΚΤΗΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

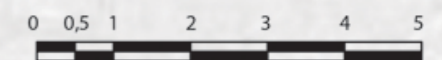
	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ		ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ	
		ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΩΡΩΝ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΩΡΩΝ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΩΡΩΝ
1.	Reception	1	Κουζίνα ξενοδοχείου	1	Εξωτερικός χώρος στον κήπο για πρωινό	1
2.	Lobby	1	Δωμάτια ξενοδοχείου	3	Καθιστικό βεράντας	1
3.	WC	1				
4.	Σκάλα	1				
5.	Αναψυκτήριο	1				

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

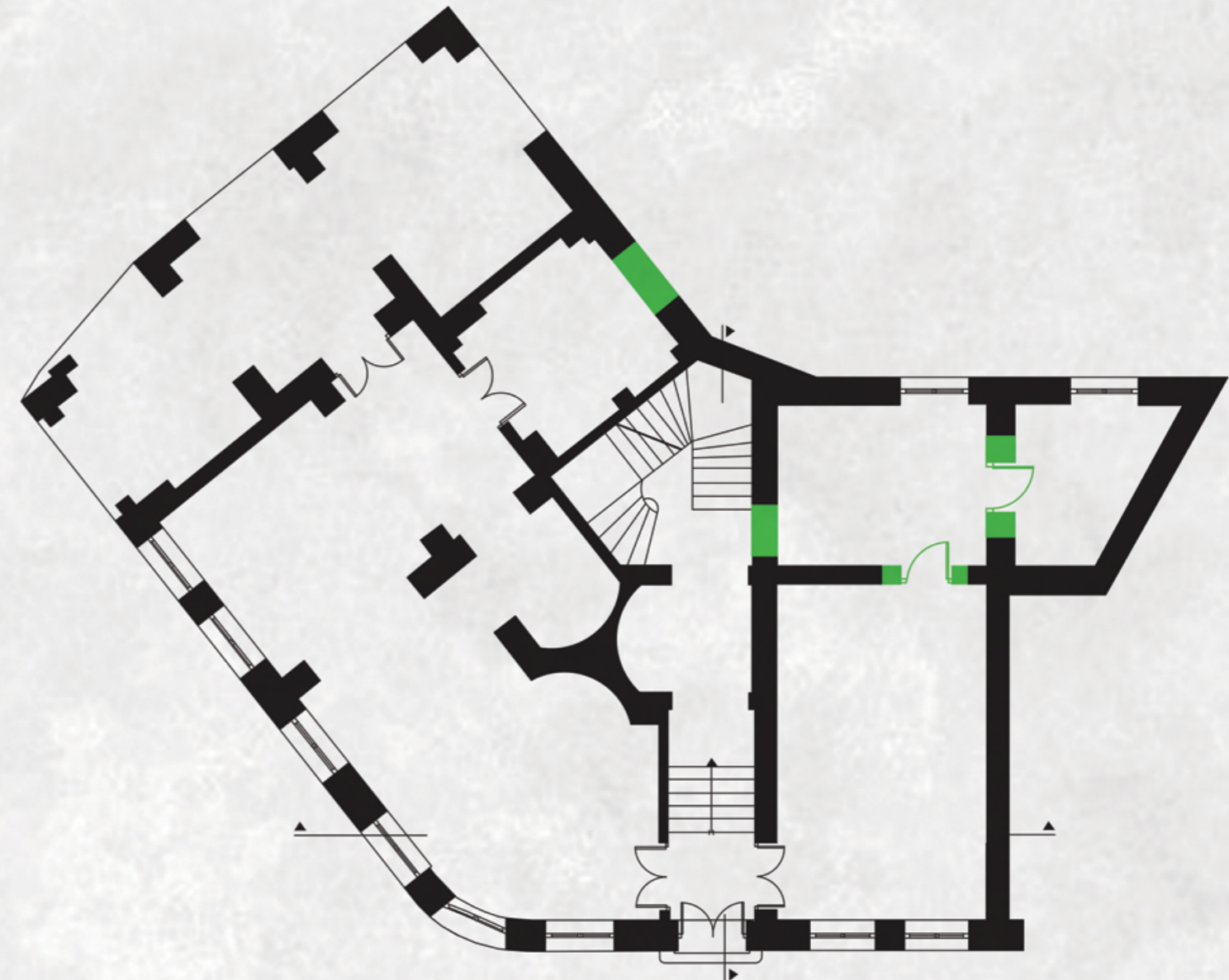
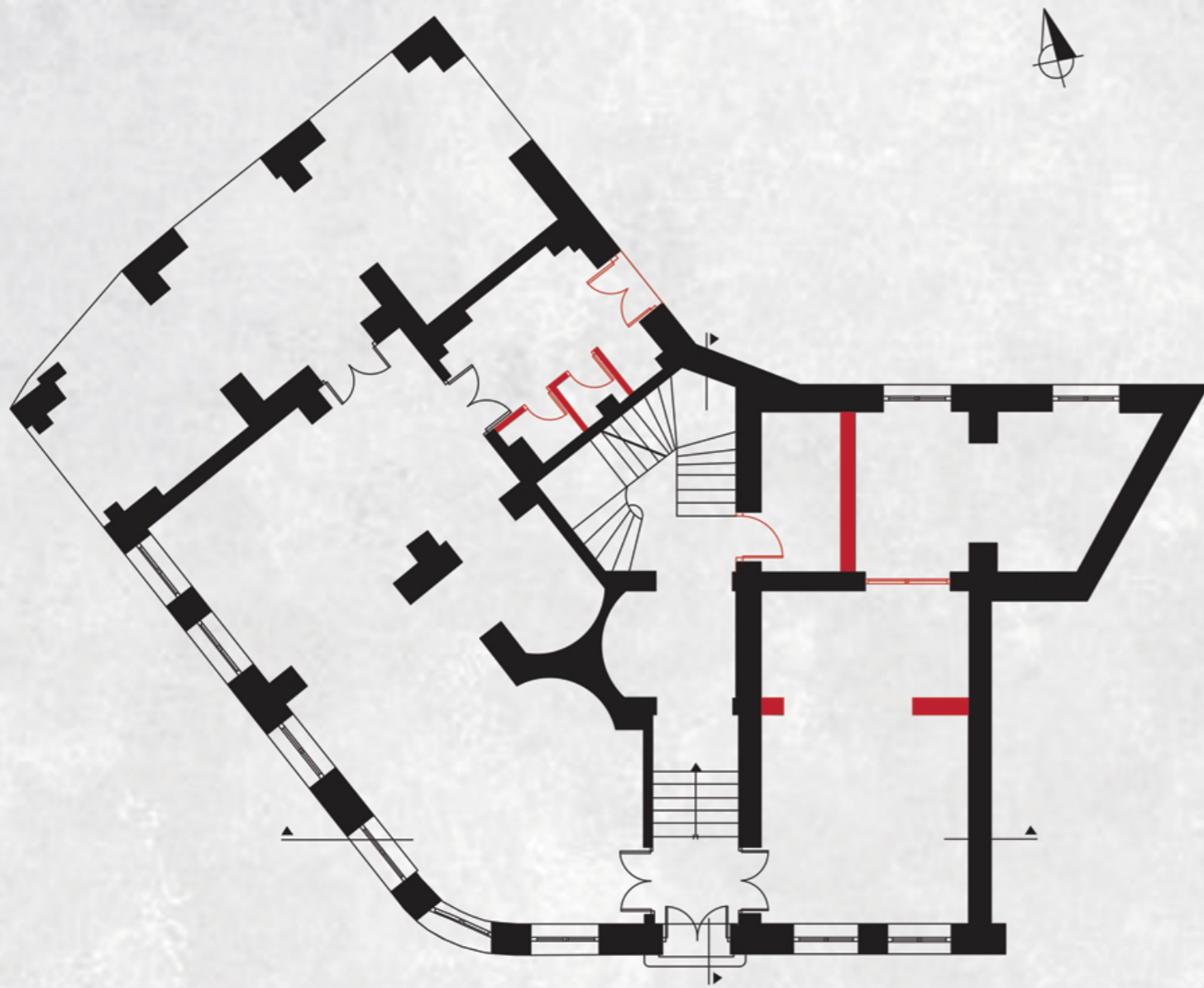

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

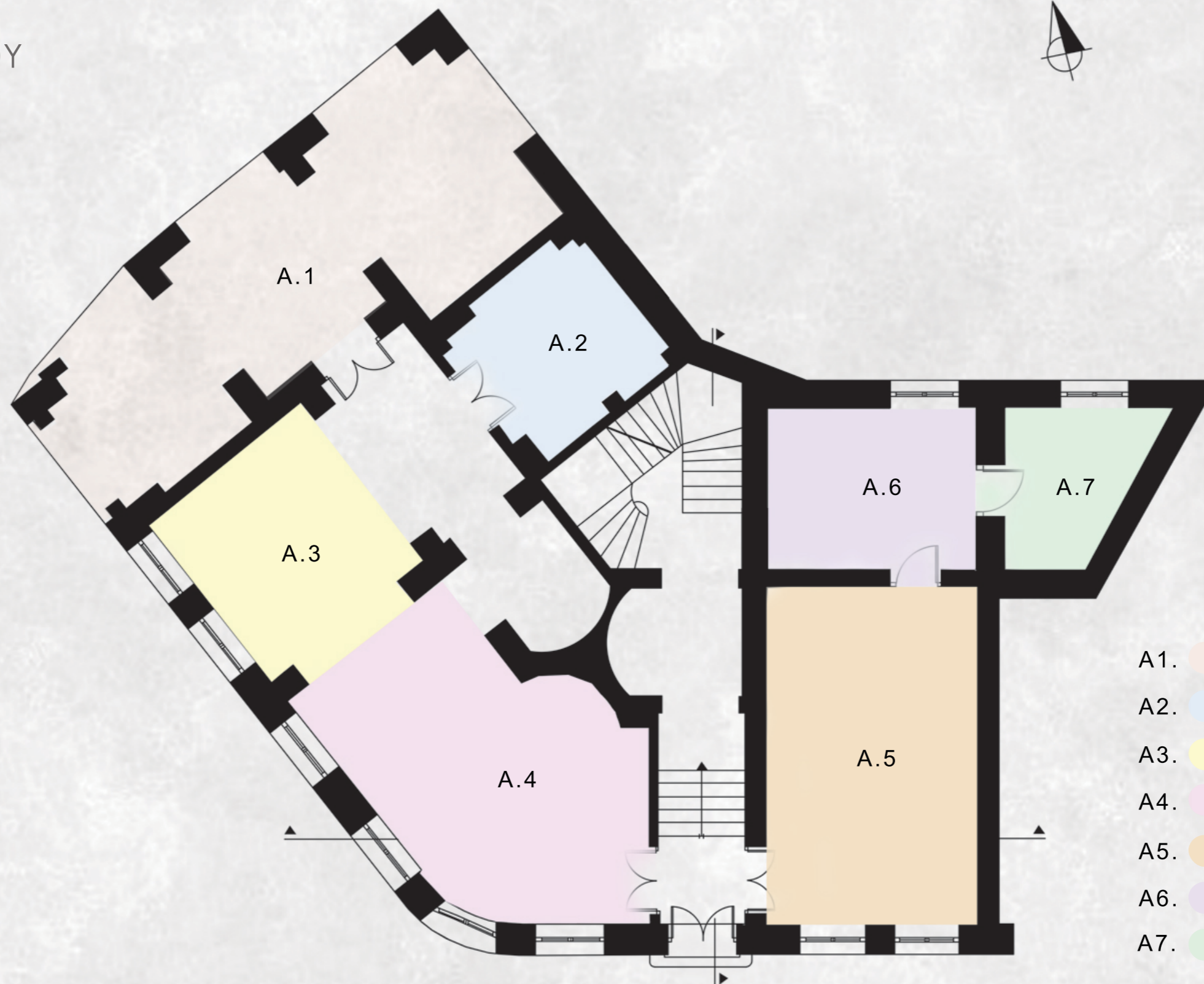
ΕΙΣΟΔΟΙ/ΕΞΟΔΟΙ ΚΤΗΡΙΟΥ

ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΤΗΡΙΟΥ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

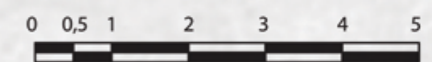
- A1. Εξωτερικός χώρος-χώρος πρωινού
- A2. Κουζίνα
- A3. Καθιστικό
- A4. Reception
- A5. Σαλόνι-Τραπεζαρία
- A6. Υπνοδωμάτιο
- A7. WC

ΟΓΡΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

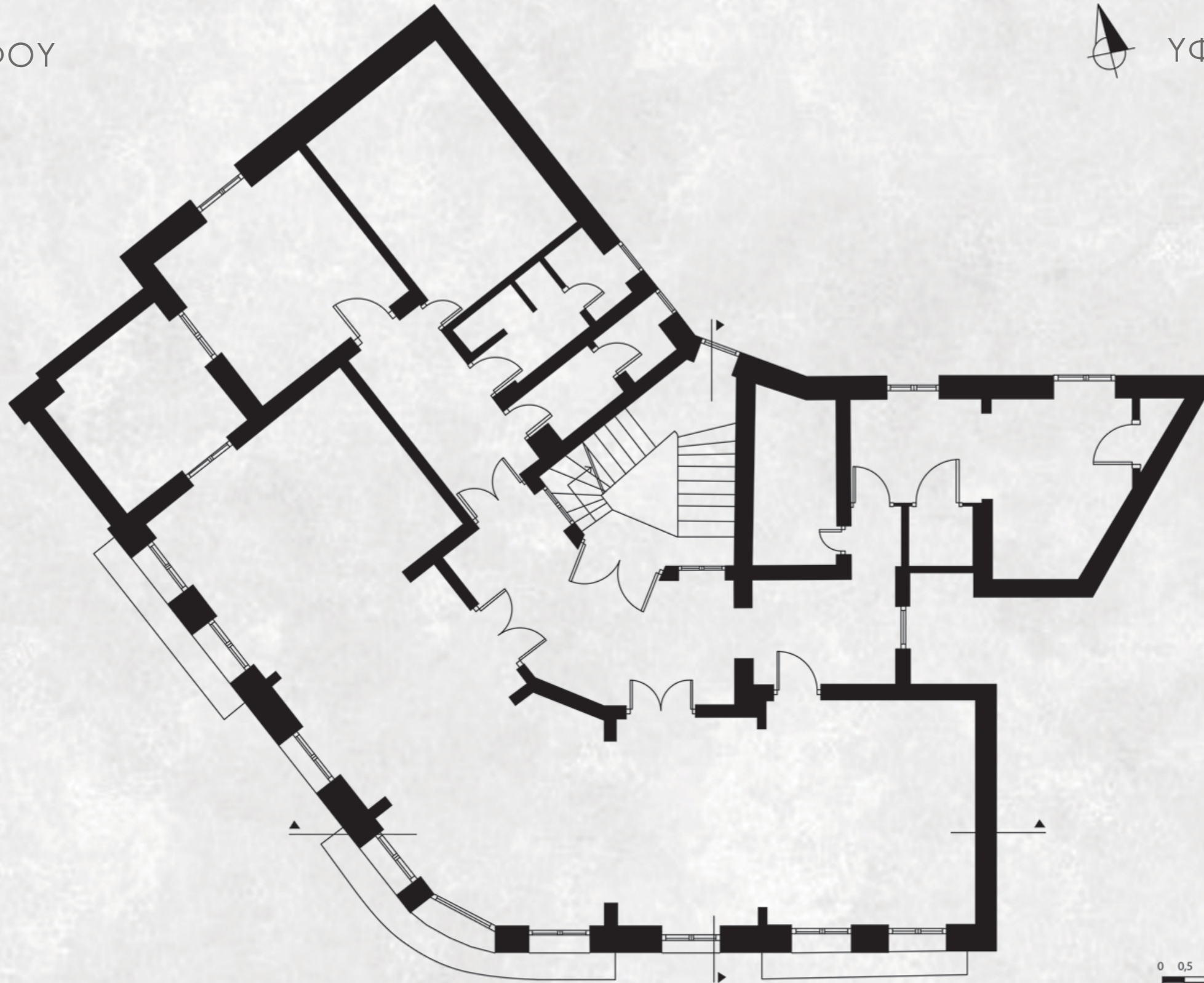

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Α ΟΡΟΦΟΥ

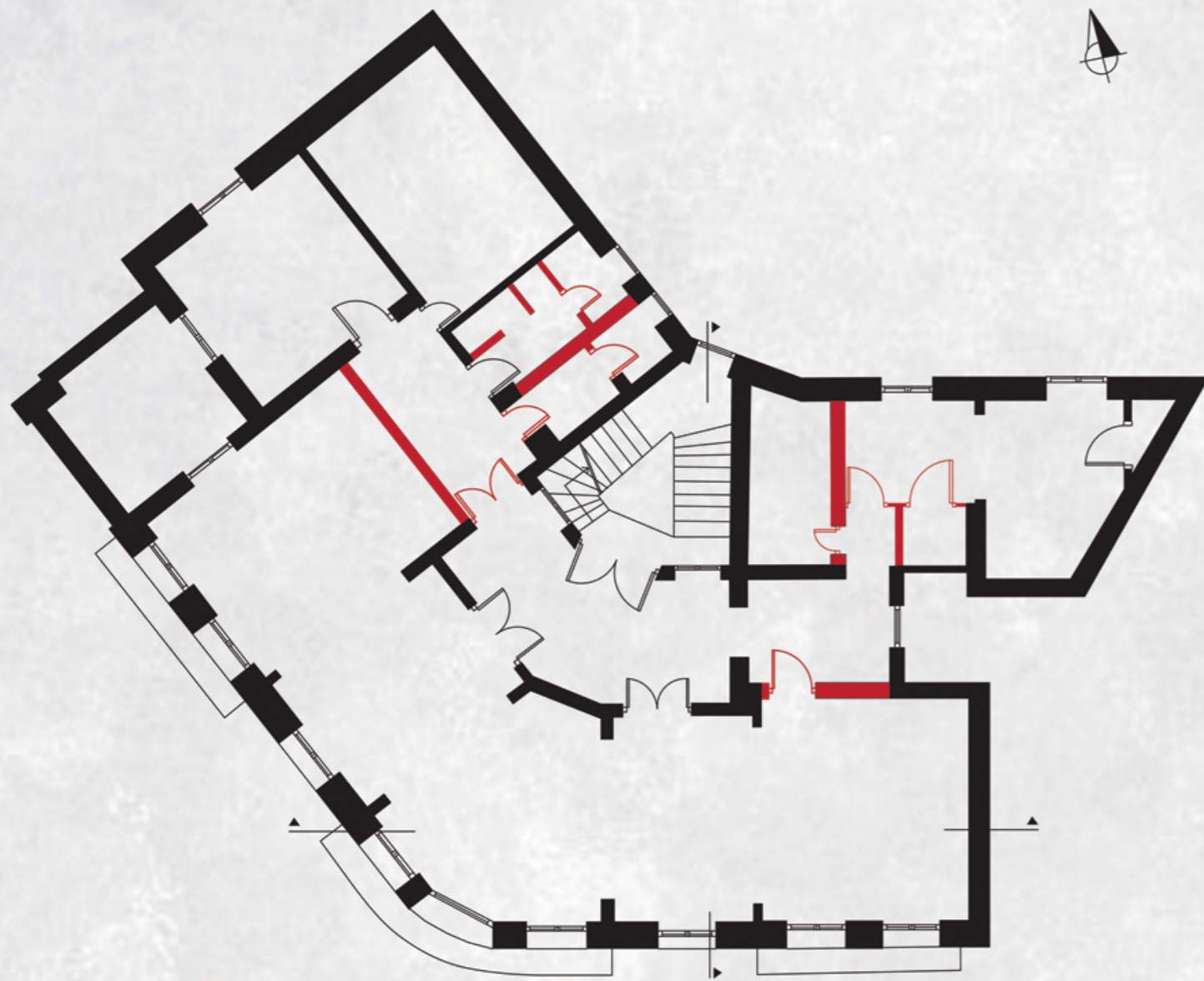

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

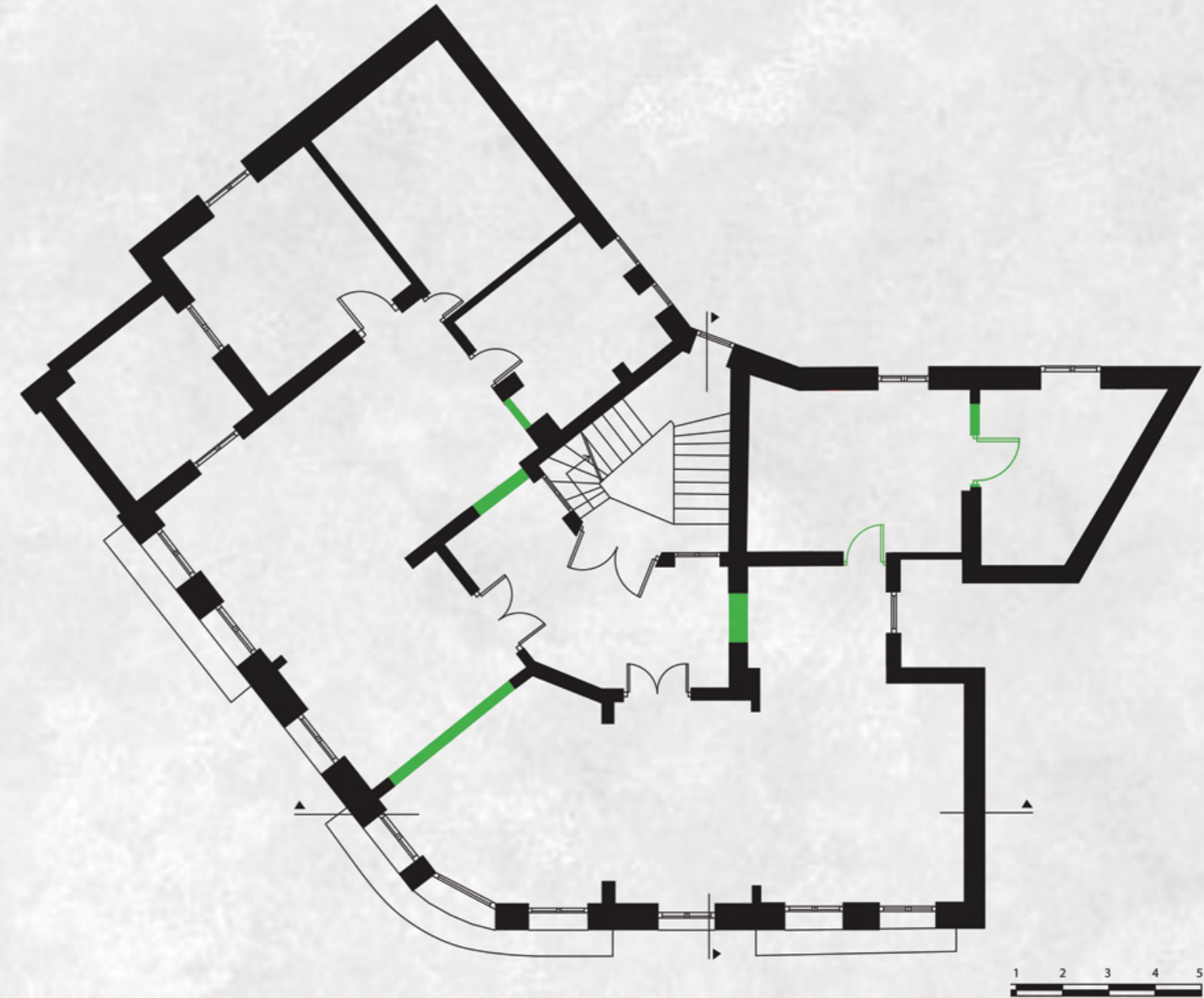

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Α ΟΡΟΦΟΥ

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Α ΟΡΟΦΟΥ

ΕΙΣΟΔΟΙ/ΕΞΟΔΟΙ ΚΤΗΡΙΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΤΗΡΙΟΥ

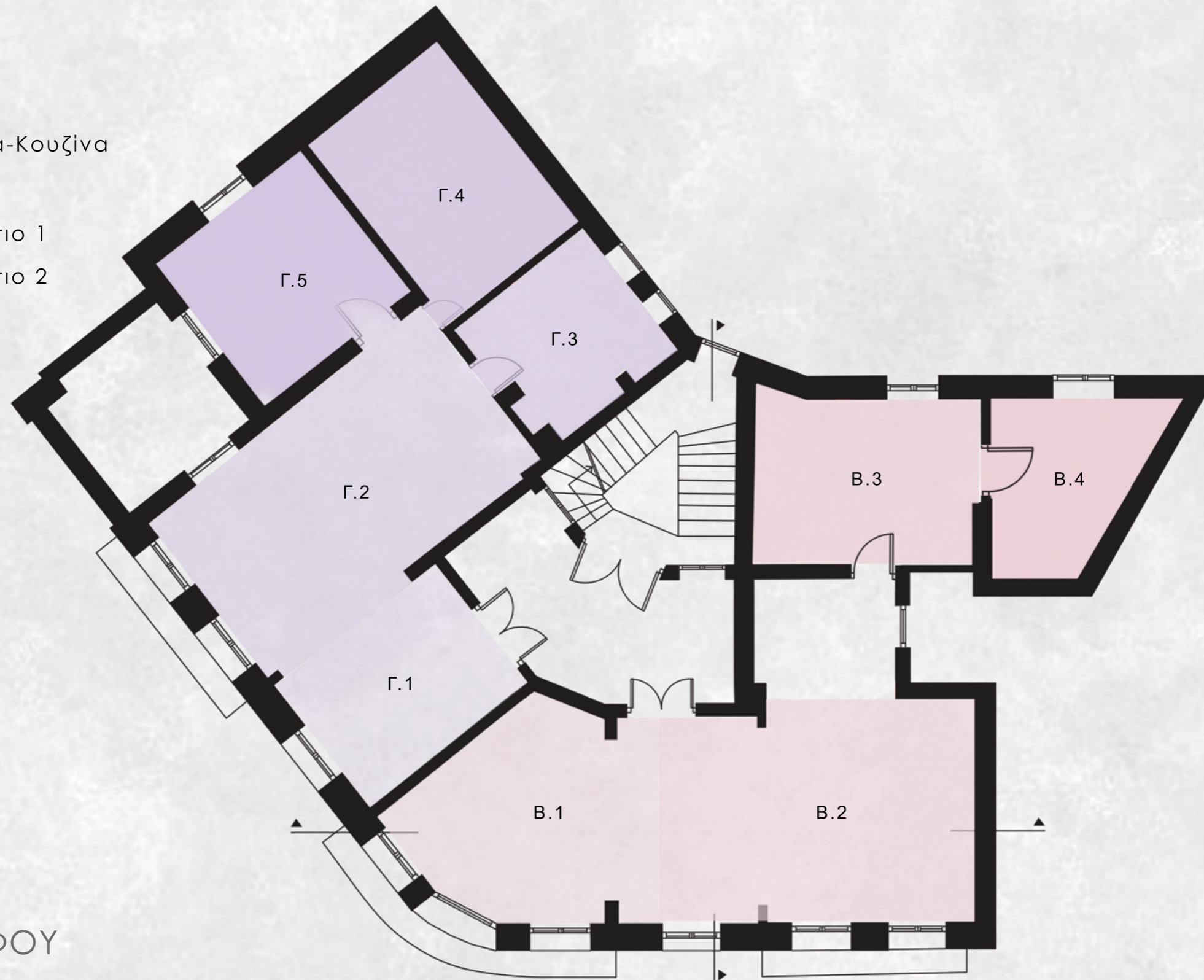
2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΔΩΜΑΤΙΟ Α

- Γ.1 Σαλόνι
- Γ.2 Τραπεζαρία-Κουζίνα
- Γ.3 WC
- Γ.4 Υπνοδωμάτιο 1
- Γ.5 Υπνοδωμάτιο 2

ΔΩΜΑΤΙΟ Β

- Β.1 Σαλόνι
- Β.2 Τραπεζαρία-Κουζίνα
- Β.3 Υπνοδωμάτιο
- Β.4 WC

ΚΑΤΟΨΗ Α ΟΡΟΦΟΥ
ΟΓΡΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

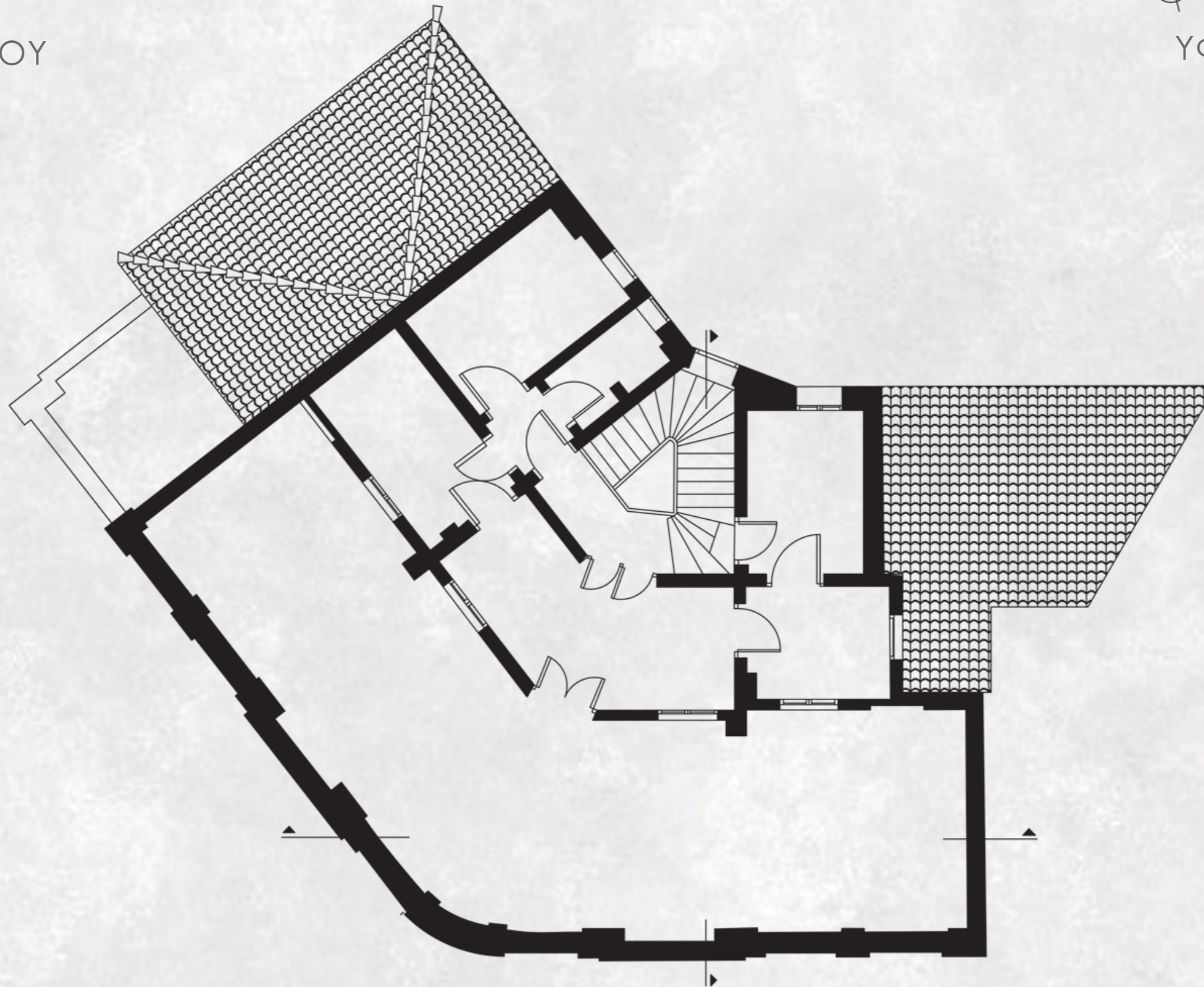
ΚΑΤΟΨΗ Α ΟΡΟΦΟΥ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Β ΟΡΟΦΟΥ

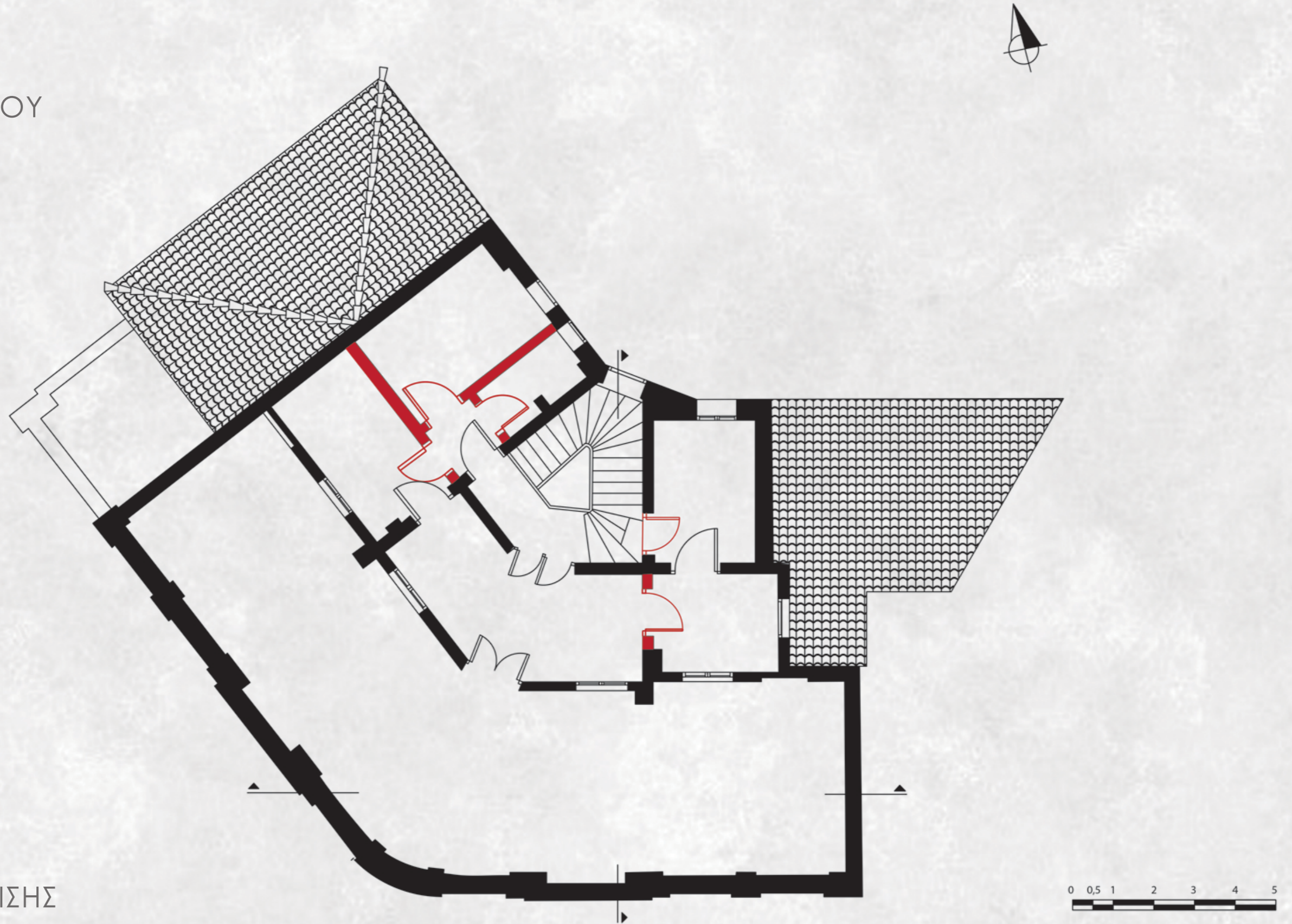

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Β ΟΡΟΦΟΥ

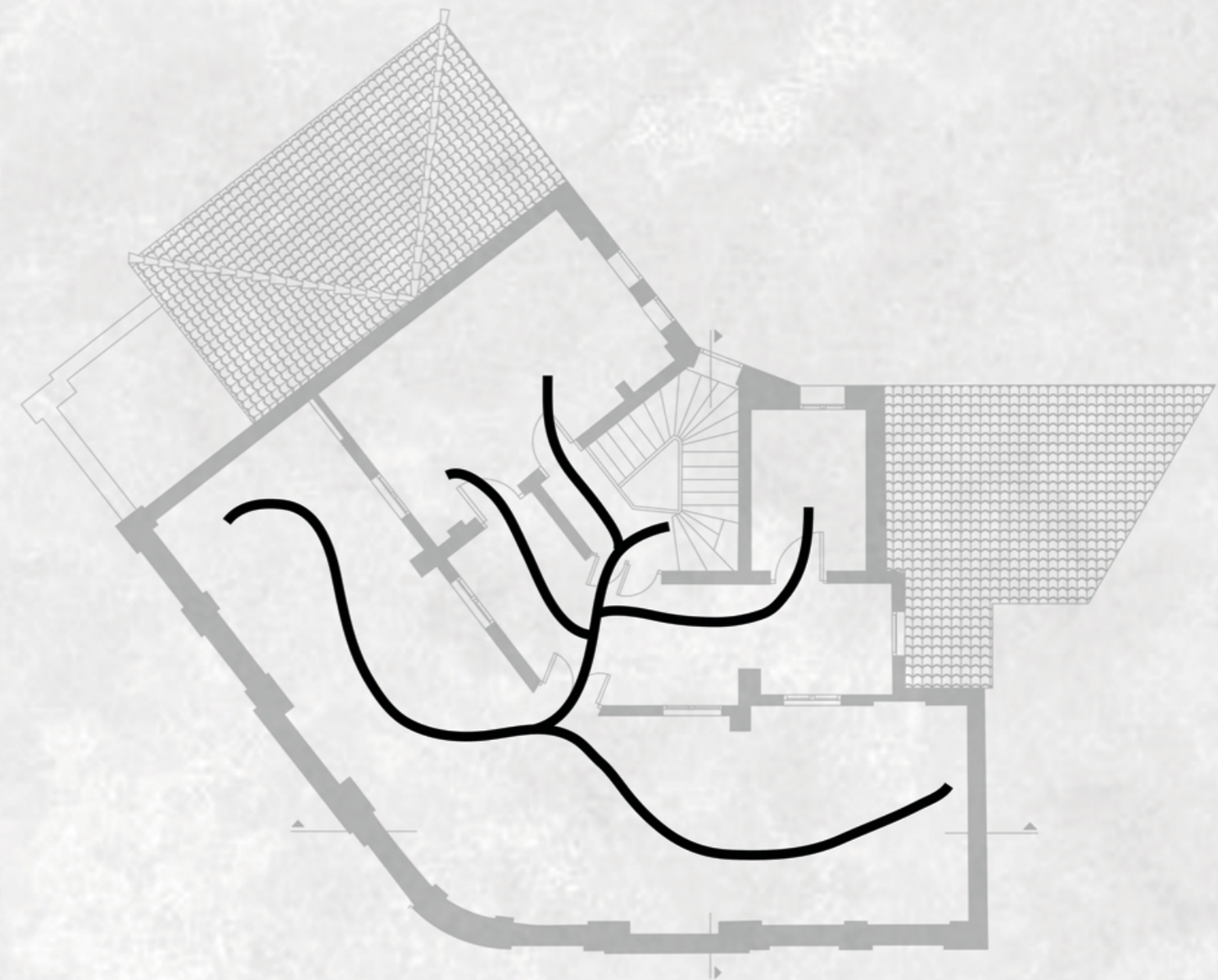
ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Β ΟΡΟΦΟΥ

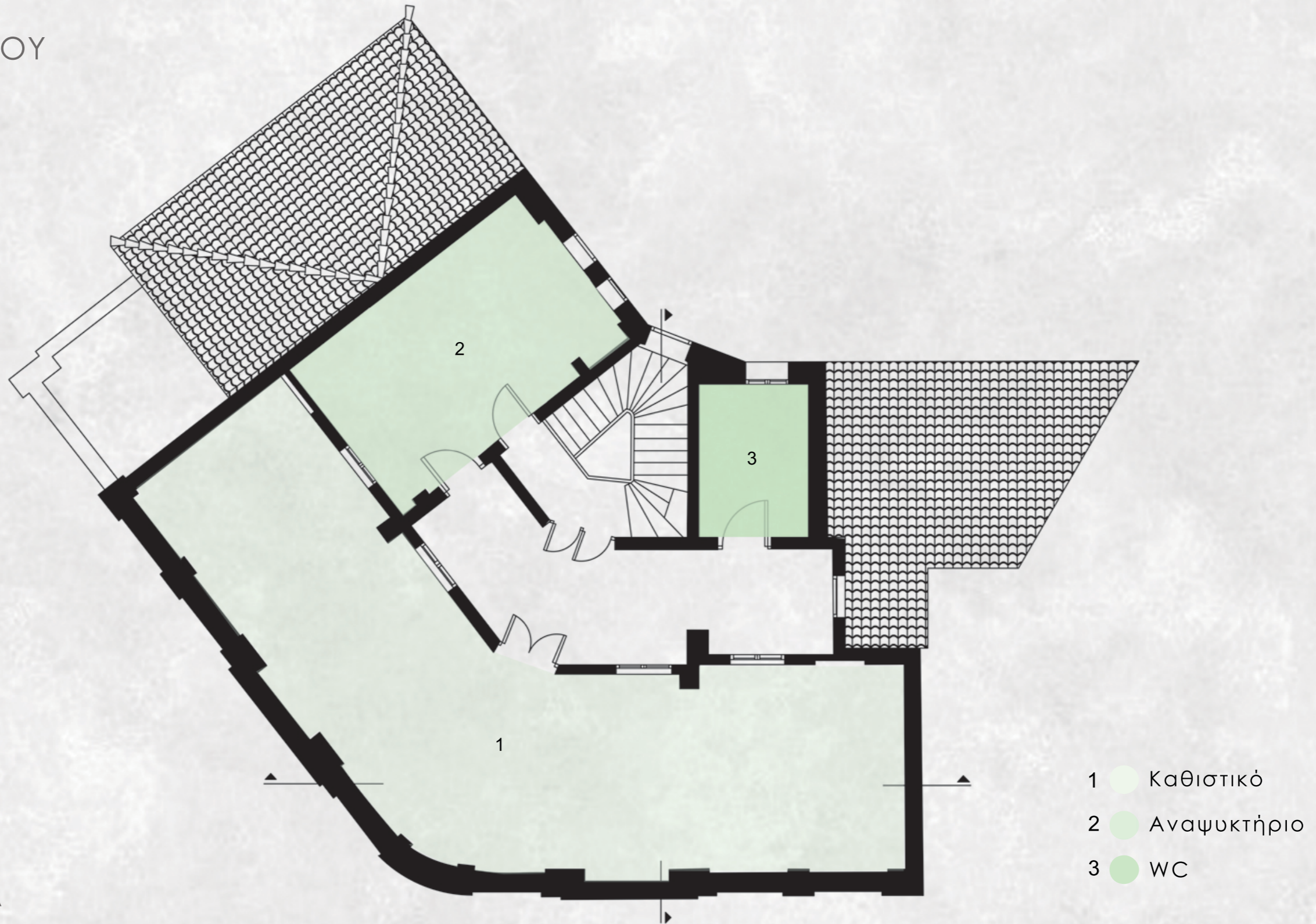
ΕΙΣΟΔΟΙ/ΕΞΟΔΟΙ ΚΤΗΡΙΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΤΗΡΙΟΥ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ Β ΟΡΟΦΟΥ

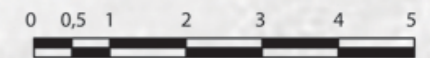

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

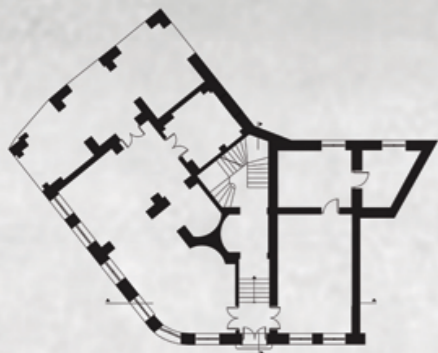
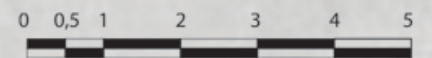
ΚΑΤΟΨΗ Β ΟΡΟΦΟΥ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

RECEPTION-LOBBY

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΔΩΜΑΤΙΟ Α

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΔΩΜΑΤΙΟ Α

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΔΩΜΑΤΙΟ Β

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΔΩΜΑΤΙΟ Β

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΔΩΜΑΤΙΟ Β

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

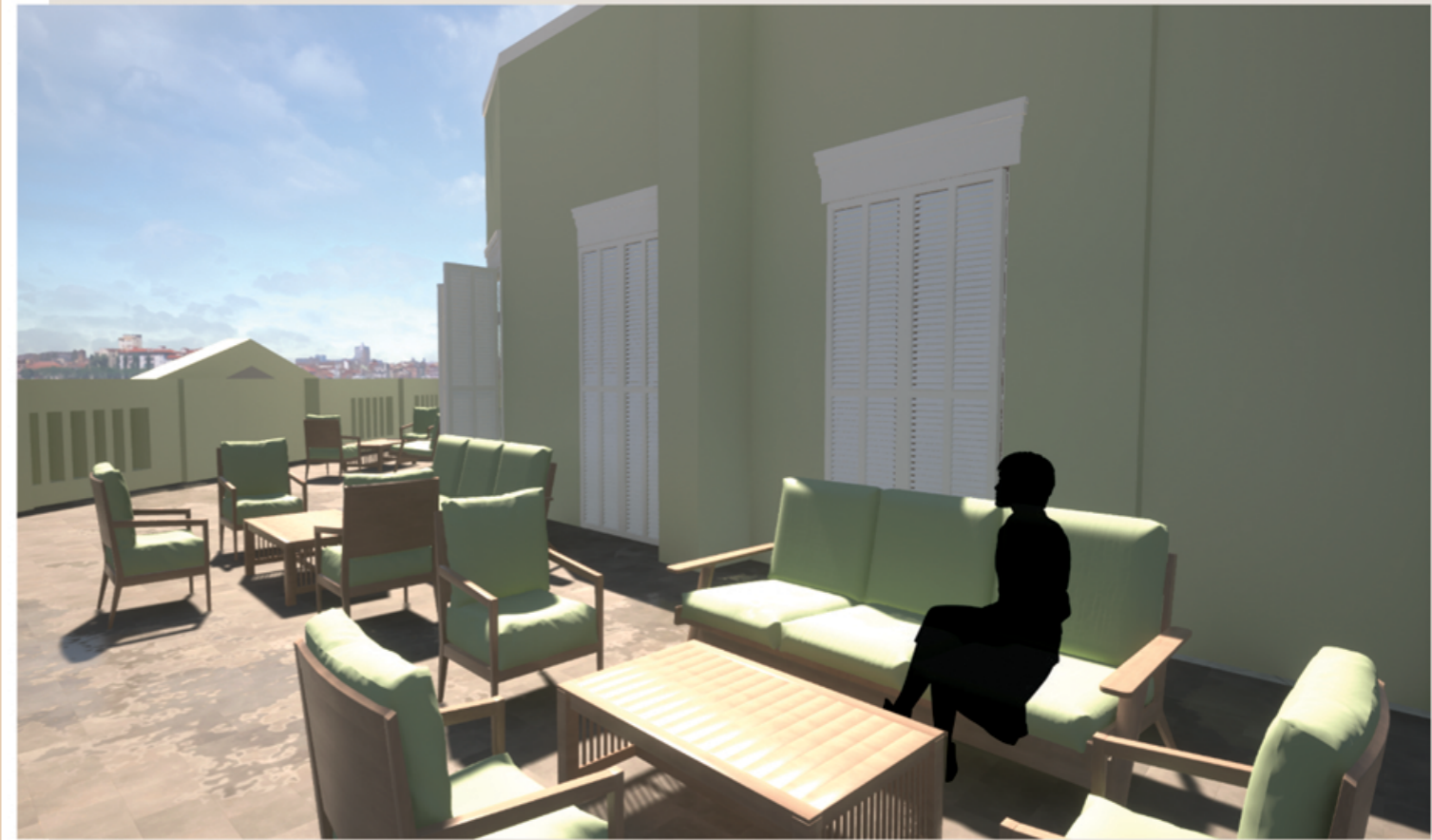
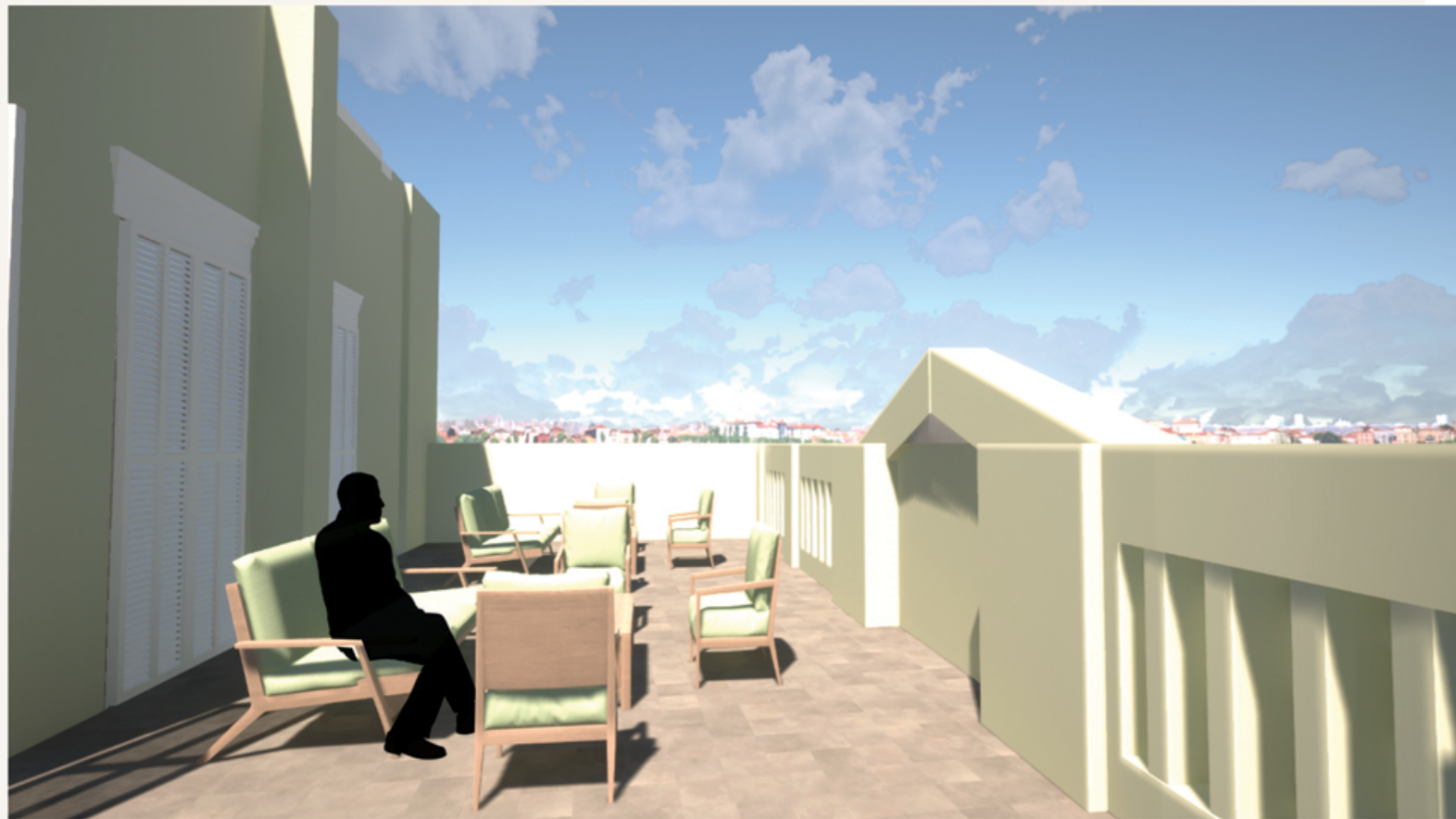

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ

2: ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΒΑΛΑ

3.1 Η ιστορία του κτηρίου

Το στούντιο αρχιτεκτονικής Normless μετέτρεψε ένα νεοκλασικό κτήριο, που βρίσκεται στο κέντρο της Καβάλας, ακριβώς δίπλα στο εμβληματικό ορόσημο του Υδραγωγείου, σε ένα μοναδικό ξενοδοχείο με το όνομα «The Anthemion House», με στόχο να ισορροπήσει μεταξύ του αρχικού του χαρακτήρα και των απαιτήσεων ενός εκλεπτυσμένου ταξιδιώτη μέσα από έναν εκλεκτικό σχεδιασμό. Το Ανθεμίων, στεγάζεται σε ένα ανακαινισμένο, νεοκλασικό κτήριο του 1927 που χτίστηκε αρχικά από τον Εβραίο καπνέμπορο Ααρών Τσιμίνο για να καλύψει τις ανάγκες της οικογένειάς του. Οι δύο πρώτοι όροφοι (ισόγειο και 1ος όροφος) κατασκευάστηκαν πρώτα, αλλά αργότερα προστέθηκε ένας τρίτος όροφος για να εξυπηρετήσει την ανάγκη του ιδιοκτήτη του για «θέα στη θάλασσα», κάτι που ίσχυε τότε αλλά δυστυχώς όχι πια. Το σπίτι βρισκόταν σε στρατηγική τοποθεσία, δίνοντας στην οικογένεια Τσιμίνο γρήγορη πρόσβαση στην καπναποθήκη της, επιτρέποντάς της έτσι να παρακολουθεί την επιχείρησή της ανά πάσα στιγμή. Η οικογένεια Τσιμίνο ήταν μια από τις πιο αξιόλογες και σεβαστές οικογένειες της Καβάλας όχι μόνο εκείνη την εποχή αλλά και αργότερα. Ήταν πολύ ενεργοί επιχειρηματίες και επίσης ανέπτυξαν και διατήρησαν, ιδιαίτερα τον γιο του Aaron, Sabetai Tsimino, ισχυρούς δεσμούς με την εβραϊκή κοινότητα. Η εβραϊκή κοινότητα της Καβάλας ήταν μια από τις μεγαλύτερες στην Ελλάδα μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ενώ μετά το τέλος του Πολέμου, τα λίγα εβραϊκά μέλη της που επέζησαν προσπάθησαν να την ξαναζήσουν. Τα μόνα μέλη της Οικογένειας Τσιμίνο που επέζησαν από το Ολοκαύτωμα ήταν ο Ααρών και ο Σαμπετάι (πατέρας και γιος), ενώ ο τελευταίος παρέμεινε –μέχρι τη στιγμή που πέθανε το 2003– το τελευταίο μέλος της εβραϊκής κοινότητας της Καβάλας.

Όταν τελείωσε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, ο Σαμπετάι Τσιμίνο επέστρεψε στην Καβάλα όπου γνώρισε και παντρεύτηκε τη σύζυγό του Μπέλα Κοέν με την οποία έχουν 2 παιδιά (τον Άaron και τη Φλόρα). Αφιέρωσε τη ζωή του στις μνήμες των θυμάτων του Ολοκαυτώματος, συλλέγοντας έγγραφα και φωτογραφίες και φρόντιζε το εβραϊκό νεκροταφείο μέχρι το τέλος της ζωής του.

Σήμερα τόσο ο Σαμπετάι όσο και ο Μπέλα Τσιμίνο αναπαύονται στο εβραϊκό νεκροταφείο της Καβάλας, ενώ ο γιος τους Ααρών ζει με την οικογένειά του στη Θεσσαλονίκη. Όλοι οι άνθρωποι που ζουν στη γειτονιά του Ανθεμίου θυμούνται τα μέλη της οικογένειας Τσιμίνο με αγάπη και σεβασμό. Η υπόθεση ήρθε στην κατοχή μας από τα χέρια του Aaron Tsimino με τον οποίο είχαμε μια εξαιρετική συνεργασία και έχουμε αναπτύξει πολύ ισχυρούς δεσμούς στη συνέχεια. Με σεβασμό στην οικογένεια Τσιμίνο, στο κτίριο και την ιστορία του έχει διατηρηθεί η ετικέτα στο μπροστινό μέρος με τα αρχικά AT (Aaron Tsimino) και η ημερομηνία κατασκευής που μας συνδέει με το ιστορικό και ανθρώπινο παρελθόν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΒΑΛΑ

3.2. Η αναδιαμόρφωση του κτιρίου

Οι νέοι ιδιοκτήτες, ανέθεσαν στο στούντιο αρχιτεκτονικής Normless να επανασχεδιάσουν το εσωτερικό αυτού του ιστορικού κτηρίου δίνοντας τους μόνο μια κατευθυντήρια γραμμή, να διατηρήσουν τον αρχικό χαρακτήρα του κτηρίου. Έτσι, το Anthemion House (Εικ.4) ανακαινίστηκε πλήρως για να αντικατοπτρίζει την αρχιτεκτονική του κληρονομιά και τις αυθεντικές λεπτομέρειες του κτιρίου της δεκαετίας του 1920, ενώ εμποτίζει μια νέα πνοή σύγχρονης κομψότητας. Η ομάδα σχεδιασμού κράτησε τους περισσότερους από τους αρχικούς τοίχους, υιοθετώντας τη διάταξη των επτά δωματίων με τις υπάρχουσες κατόψεις. Η ρεσεψιόν και η αίθουσα πρωινού βρίσκονται στο ισόγειο, μαζί με ένα από τα πέντε στούντιο Anthemion. Στο πλάι του κτηρίου, δημιουργήθηκε ένα μικρό φιλόξενο αίθριο για να το απολαμβάνουν οι επισκέπτες τις ηλιόλουστες μέρες. Τα υπόλοιπα δωμάτια του ξενοδοχείου έχουν μοιραστεί γύρω από τα λόμπι του 1ου και του 2ου ορόφου. Το δάπεδο και στους τρεις ορόφους αντικαταστάθηκε με πλαστικό από φυσικό ξύλο δρυός και γεωμετρικά πλακάκια τσιμέντου. Ακόμη, οι αρχιτέκτονες επέλεξαν δυο αποχρώσεις του μπλε και του πράσινου τόσο στους κοινόχρηστους χώρους όσο και στα δωμάτια δημιουργώντας χρωματιστά τμήματα σε κάθε χώρο, αναδεικνύοντας είτε την οροφή, είτε τη μια πλευρά κάθε δωματίου. Με αυτή την τεχνική, κατάφεραν να κρατήσουν στο ελάχιστο το σχεδιαστικό αντίκτυπο, χωρίς περιττά διακοσμητικά στοιχεία, δίνοντας έμφαση στο ίδιο το κτήριο.

Εικόνα 4, Πηγή: Γιώργος Σφακιανάκης

Εικόνα 5, Πηγή: Γιώργος Σφακιανάκης

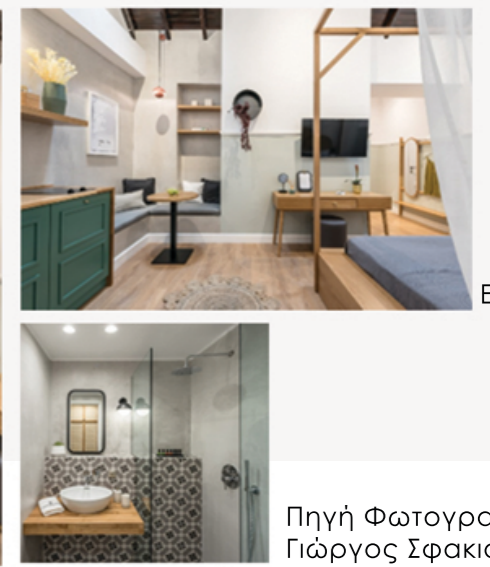
Οι αρχικές πόρτες του κτιρίου (Εικ.5) ανακαινίστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν ως πόρτες ξενώνων, ενώ νέες μεταλλικές με ορείχαλκο και λευκά πόμολα κατά παραγγελία σχεδιάστηκαν για τους κοινόχρηστους χώρους και το καθένα από τα επτά μπάνια. Είναι χαρακτηριστικό ότι μπαίνοντας στο κτήριο βρίσκει κανείς την επιβλητική μεταλλική συρόμενη πόρτα της ρεσεψιόν, νεύμα στις γεωμετρίες των αρχών του 20ου αιώνα. Η αίθουσα πρωινού, διατηρεί την ίδια αισθητική με καρέκλες και τραπέζια από ανοιχτόχρωμο ξύλο βελανιδιάς σε συνδυασμό με έναν vintage μπουφέ (που ήταν μέρος της επίπλωσης του προηγούμενου ιδιοκτήτη) που ήταν βαμμένος σε βαθύ πράσινο χρώμα προσθέτοντας μια μοντέρνα αίσθηση σε αυτό. Στο εσωτερικό των δωματίων, τα ημικυκλικά κεφαλάρια από μπαστούνι αναμειγνύονται με ξύλινα έπιπλα, μπλε ή πράσινα λακαρισμένα ντουλάπια και ορειχάλκινες λεπτομέρειες δημιουργώντας ένα ανάλαφρο και ζεστό περιβάλλον, αμαυρώνοντας την παράδοση και τη νεωτερικότητα. Επιπλέον, σε όλους τους χώρους των δωματίων, μικρές μοντέρνες λεπτομέρειες, όπως δερμάτινοι γάντζοι τοίχου, μινιμαλιστικές ζαρντινιέρες και σύγχρονοι χάρτες της Ελλάδας προσθέτουν μια σύγχρονη αίσθηση στα ανακαινισμένα δωμάτια. Το Anthemion House ισορροπεί τέλεια ανάμεσα στον αρχικό του χαρακτήρα και τις απαιτήσεις ενός εκλεπτυσμένου ταξιδιώτη μέσα από έναν εκλεκτικό σχεδιασμό (Εικ. 6-9).

Εικόνα 6

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Εικόνα 9

Πηγή Φωτογραφιών:
Γιώργος Σφακιανάκης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

(1): Μάνος Μπίρης & Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη, (2001). Νεοκλασική αρχιτεκτονική στην Ελλάδα. Αθήνα: Εκδοτικός οίκος Μέλισσα

(2): Διοικητικό Συμβούλιο Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (ΣΕΑ). Ταυτότητα. Ανακτήθηκε από <https://www.sea.org.gr/details.php?id=452>

(3): Έλλη Στεργίου, (2015, Ιούλιος 2). Είναι αυτό το πιο όμορφο νεοκλασικό της Αθήνας;. Poraganda. Ανακτήθηκε από <https://poraganda.gr/citylife/ine-af-to-pio-omorfo-neoklasiko-tis-athinas/>

(4): Βούλγαρης Χρήστος, (2014, Ιανουάριος 31). Θησείο-Πετράλωνα (Ιστορική αναδρομή στην Αθήνα μας). Μέτωπο όχι. Ανακτήθηκε από Θησείο – Πετράλωνα (Ιστορική αναδρομή στην Αθήνα μας) | ΜΕΤΩΠΟ ΟΧΙ (wordpress.com)

(5): Γιώργος Βρουβάκης. Θησείο-Ιστορία. Scribd. Ανακτήθηκε από <https://www.scribd.com/document/452311950/%CE%98%CE%B7%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1>

(6): Lahana, Irena C, (2009, Απρίλιος 28). Η οργάνωση του χώρου στην περιοχή του Θησείου. Μετασχηματισμός, προοπτικές, προβλήματα. Dspace. Ανακτήθηκε από Η οργάνωση του χώρου στην περιοχή του Θησείου. Μετασχηματισμός, προοπτικές, προβλήματα (ntua.gr)

(7): Κατασκευές κτιρίων, (2021, Ιουνίου 4). Το στούντιο αρχιτεκτονικής Normless μετατρέπει το νεοκλασικό κτίριο σε εκλεπτυσμένο ξενοδοχείο πόλης στην Καβάλα. Ανακτήθηκε από <https://kataskevesktirion-gr.translate.google.com/translate?hl=el&sl=en&u=https://www.normless.com/2021/06/04/normless-architects-convert-neoclassical-building-into-city-hotel-in-kavala/>

(8): The Anthemion House, Σχετικά με: λίγα λόγια για το σπίτι Ανθέμιον. Ανακτήθηκε από https://anthemionhouse.com/about/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=el&_x_tr_hl=el&_x_tr_pto=sc&fbclid=IwAR3RSsBO138JY8mq5JB8AzLhju3tgPwqno3wUrKzw7eHyPzo58nfRjCno